

SPORT-VILÁG

»Nemzetközi Korcsolyázó-Szövetség«, »Vívóiskolák Országos Szövetsége«, »Magyar Kerekpáros-Szövetség«, »Budapesti Versenypálya-Szövetség«, »Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége.«
 »Aquincum Kerekpár-Egylet 1900.«, »Besztercebányai Sport-Club«, »Budapesti Egyetemi Athletikai Club«, »Budai Kerekpár-Egylet«, »Budapesti (Budai) Torna-Egylet«, »Budapesti Korcsolyázó-Egylet«, »Budapesti Kerekpár Egyesület 1882.«, »Budapesti Torna-Club«, »Budapesti III. ker. Torna- és Vívó-Egylet«, »Budapesti „Jó Barát“ Kerekpár Kör«, »Condor Kerekpár Egylet«, »Csillag Kerekpár Kör«, »Eperjesi Torna- és Vívó-Egylet«, »Edison Kerekpár Egyesület«, »Fővárosi Kerekpár Egylet«, »Kitartás Kerekpár Kör 1904.«, »Lehel Kerekpár Kör«, »Magyar Vívómesterek Egyesülete«, »Obudai Torna-Egylet«, »Pozsonyi Torna-Egylet«, »Rákosszentmihályi Kerekpár Kör«, »Soproni Football-Club«, »Szegedi Vívó-Egylet«, »Turul Kerekpár Kör«, »Vándorkedv Kerekpár Kör« hivatalos lapja

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyed évre 2 kor., fél évre 4 kor., egész évre 8 kor.

Felelős szerkesztő:

MALECKI ROMÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, V. kerület, Csáky-utca 9. szám.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Értesítés.

A Magyar Kiviteli és Csomagszállítási Részvénytársaság (V., Mérleg-u. 11. sz.) és a Sport-Világ Kiadótársaság között létrejött megállapodás értelmében fentnevezett részvénytársaság f. é. szept. hó 1-től kezdődőleg átveszi lapunknak előfizetők és viszontelárusítók körében való terjesztését és szétküldését a magyar szent korona országainak területén.

Ebből kifolyólag kérjük t. előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, miszerint ezentul megrendeléseiket és elszámolásait, valamint a pénzküldeményeket és címváltozásait nevezett részvénytársaság címére küldeni szíveskedjenek.

A bizományba küldött lapok helyben ezentul is 16 fillér, a vidéken pedig 17 fillérben számolandók el.

Kivételt képeznek külföldi előfizetőink és a hivatalos egyleteink által tagjaik részére tömegesen és kedvezményes árban megrendelt példányok, melyeknek adminisztrációját kiadóhivatalunk továbbra is fentartotta magának.

Tisztelettel
a SPORT-VILÁG
kiadóhivatala.

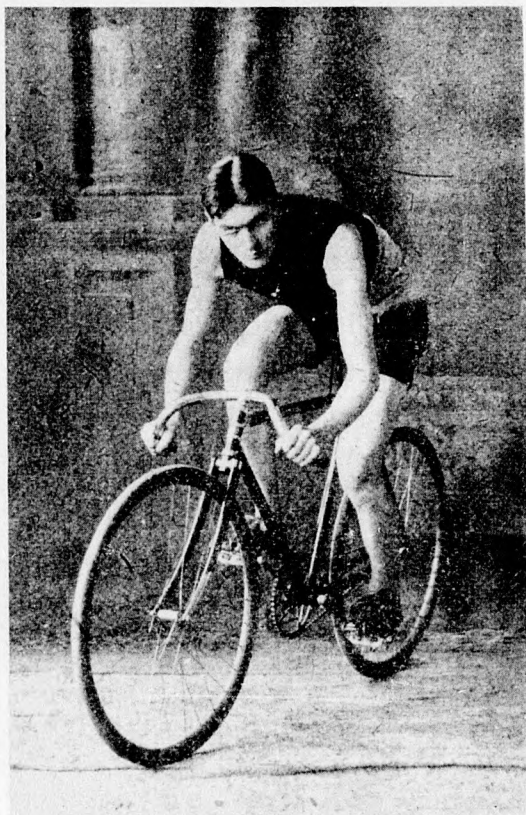
Szezon elején.

A mai nappal kezdődik az őszi labdarugó-szezon s egy-két hét múlva már teljes erővel megindulnak a bajnoki mérkőzések is. A labdarugás sportja ez év őszén rendkívül mozgalmassá ígérkezik. A három osztályú bajnokság felállítása, a vándordíj és számos külföldi mérkőzések igen változatos és élénk teszik az őszi idényt. A football-idény megindulása azonban reá kell mutatnunk ismét azokra a hiányokra és hibákra, melyek labdarugó sportunknál jelenleg is fennállanak. Az első és legnagyobb hiány, mely pedig feltétlen orvoslásra fog szorulni, ez a pályahiány.

A háromosztályú bajnokság felállítása folytán egy-egy vasárnapon oly sok mérkőzés fog tartatni, melyeknek egy része alig-alig fog pályát kaphatni. Különösen érezhető e pályahiány ősszel, midőn egy délután legfeljebb két, de október végén és novemberben már csak egy mérkőzés tartható egy délutánon.

Igy nem igen lehetséges az, hogy a III. oszt. mérkőzések esetleg a II. od. vagy pedig I. s. oszt. matchek előtt játszassanak le.

E hiányon csakis a pályák szaporításával lehetne segíteni. A MLSz. már régóta foglal kozik egy szövetségi versenypálya létesítésének tervével, a még nem pályatulajdonos nagyobb egyesületek szintén sporttelepek létesítésén fáradoznak. Így tehát — ha nem is épen ez ősszel — de idővel feltétlenül segítve lesz e hiányon. Addig azonban bizonyos, hogy nagy nehézségekkel fognak

Vass Elemér
(Vándorkedv Kerekpár Kör).

— különösen a kisebb egyletek — küzdeni, hogy mérkőzéseiket a rendes időben szabályszerűen lebonyolíthassák.

A másik — eddig szintén nagyon érzett — hiányon, a játékírók kevés száman, már könnyebb segíteni. Eddig, noha a MLSz. képesített bírának száma körülbelül 50 volt, ennek alig ötödrésze bírásokodott állandóan. A többi részint nem vállalt bírásokodást, részint pedig nem kérték fel őket bírának. A MLSz. az idén új bírói szabályzatot dolgozott ki, mely a bírókérdés bajain volna hivatva segíteni. Sajnos azonban, ez új sza-

bályzat sem tökéletes, számos oly hiánya van, melyet rövid időn belül pótolni kell.

Igy pl. a játékíró megválasztását továbbra is a mérkőző felekre bizza, pedig ebből már eddig is sok kellemetlen ellentét, konverzia támadt az egyletek között.

A bírakat a szövetségnek kellene kiküldeni minden egyes mérkőzésre, így azután el volna érve az is, hogy minden képesített játékíró egyformán részesülne a bírásokodás jogaiban és kötelességeiben. Kötelességeiben azért, mert minden játékíró-jelöltől feltétlenül kötelezvény volna veendő arról, hogy a szövetség által történendő kiküldetéseit minden esetben elfogadni tartozik, mely alól csak rendkívül fontos okok miatt adhatja a MLSz. felmentést. Természetes, hogy ha a kiküldetés a szövetség által történik, a bírói tiszteletdíjakat szintén a szövetség utalná ki.

Az eddigi gyakorlat szerint a bírót a mérkőző felek „fizetik ki.“ Ez az aktus (mint a játékírók mondják) reakjuk nézve a mérkőzés legkellemetlenebb jelenete; midőn a match végén, valamelyik csapat vezetője, a kezükbe nyomja a jóformán csupa 10 és 20 filléres pénzdarabokból álló 5 koronányi tiszteletdíjat. A szövetség nagyon könnyen találhatna módot arra, hogy ez az összeg már a matchet megelőzően beküldessék pénztárába, honnan a kiküldött bíró, a bírói jelentés beadása után azt felvehetné. — E bírókérdéshez még csak annyit akarunk hozzászólni, hogy a bírói szabályzatban megállapított 21 évi minimális korhatárt legalább is 23 évre kellene felemelni.

Az őszi szezon megindulásával nem mulasztathatjuk el úgy a játékosokat, mint a csapatvezetőket a MLSz. szabályainak szigorú betartására figyelmeztetni. A játékos viselkedjék mindig és minden helyzetben magyar sportsmanhoz illő uri módon. Az egyletek pedig viselkedjenek egymás iránt lojalitással és ne igyekezzenek maguknak — a szabályok esetleges félremagyarázásával — jogosulatlan előnyöket szerezni. S minél kevesebb okot igyekezzenek arra szolgáltatni, hogy egyes mérkőzések eldöntése felett a zöld asztalnál kelljen vitatkozni.

Az őszi forduló egyik legnagyobb jelentőségű eseménye a III. osztályú bajnokság mérkőzéseinek megindulása. A fővárosi footballsportjának rendkívül nagy haladásáról tesz ez tanuságot, különösen ha elgondoljuk, hogy néhány évvel ezelőtt, még a második osztályban is alig négy-öt csapat játszott, most pedig a II. osztály nyolcz egylete mellett, a harmadik klasszisban szintén nyolcz klub küzd a bajnokságért. Kíváncsinos lenne, hogy a csapatok azonban ne csak a forduló elején, hanem a végén is egyforma buzgalom-

A BUDAPESTI TORNA CLUB

nemzetközi atletikai versenye

szeptember hó 13-án d. u. 3 órakor lesz a millenáris pályán.

mal dolgozzanak s nem pedig mint még a II. oszt. egyletek egy része is, az őszi forduló vége felé mérkőzéseiket egymásután lemondják.

Az őszi szezon legnagyobb jelentőségű eseménye azonban a magyar válogatott csapat londoni szereplése lenne. A magyar csapat kiküldetését nagyon szívesen látnánk, bár ottan sikerre éppenséggel nem számíthatunk. A MLSz válogató-bizottságának szakismerete azonban bizonyára ki fogja tudni jelölni azt a csapatot, mely az olimpiai mérkőzéseken becsülettel megfelelné színeinknek. A magyar csapat nevezését Londonba már el is küldték s a MLSz vezetősége a MOB-gal együttesen mozgalmat indított a kiküldetéshez szükséges 4—5 ezer korona megszerzésére. Rendkívül nagy hatással lenne e kiküldetés labdarugósportunkra s ezért ezt feltétlenül minden sporttényezőnek támogatnia kell.

Szép programmal indul meg az őszi szezon, hogy be tudják-e tartani, az csak csapatainkon s vezetőségeiken fog mulni?

A londoni olimpiász.

Beszámoló utelírás.

Írja: Kmettykó János.

(Folytatás.)

II.

Megérkezésünket követő napon megkezdük a tréninget. Az uszók és atléták az olimpiai versenypályán, a tornászok és birkózók a polytechnikum tornacsarnokában gyakoroltak.

A Polytechnic Institution tornaterme lakóhelyünkől meglehetősen távol lévén, kellemtelen volt az első alkalommal — vezető nélkül — felkeresni azt. Csak hosszas gyaloglás után találtuk meg.

Első dolgunk volt felkeresni az intézet tornatanárát, H. Elliott urat, ki bennünket szívesen fogadott és a tornacsarnokot rendelkezésünkre bocsátotta.

E tornacsarnok 25 m. hosszú, 12 m. széles és 8—9 méter magas terem, kétoldalán karzattal s a földszinten egy irodával és öltözőszobával ellátva. Felszerelése igen hiányos. Egy régi vaskorlát, egy rossz tornaló, egy használható — bőrrel bevont — amerikai nyújtó, két pár gyűrűhinta, egy régi, lomtárba való félkör alakú létra, egy használhatatlan ugróasztal, néhány darab buzogány, 30—40 darab fegyver és 6 darab vászonból készített ugrószőnyeg képezte a felszerelést. A terem talaja régi, rossz fapadló volt. A svéd tornának semmiféle nyomát sem láttuk.

A tornacsarnokból keskeny folyosó az intézeti uszodába vezet. Gyönyörű kis uszócsarnok ez; nagysága megfelel a tornacsarnok méreteinek. Jól fel van szerelve ugróhidakkal és öltözőkabinokkal.

A tornacsarnok bejáráján két hatalmas márványlap van a falba erősítve; ide vésik évenként azon technikusok neveit, kik az intézeti bajnokságok versenyén győznek.

Megkérdeztem H. Elliott egyet. tornatanártól, hogy milyen fokon áll az iskolai testnevelésügy az angol iskolákban? Szavaiból kiéreztem, hogy bizony egy cseppel sem fényesebben, mint minálunk. Említette, hogy a legtöbb iskolában hetenként két fél óra torna van — s a torna a legtöbb helyen még fakultatív tárgy lévén — csak az tornázik, aki akar. Jelenleg azonban nagy változásokat

készül a kormány eszközölni. A kötelező három tornaórát behozzák minden iskolában, az összes iskolák megfelelő tornatermet kapnak s így remélik, hogy az évtizedeken át elhanyagolt iskolai testi nevelés jobb gyümölcsöket is fog teremni.

Az odaváló viszonyok tehát többé-kevésbé olyanok, mint a mieink: a vezetők egyik fele a német rendszer, a másik fele a svéd tornarendszer felé hajlik; az iskolai testneveléshez valóban értő tanárság jó nagy része pedig a dán népek tornászatiért lelkesedik, kiknél a német és svéd tornarendszerekből egyesített reformrendszer jelenleg a legszebb fejlődés korát éli. Nevelő tornászatauk máris világhírű.

H. Elliott ur szíveségét megköszönve, munkánkba fogtunk. Minden másnap tartottunk gyakorló órát. A gyakorlatok kivitele — tekintve a rendelkezésünkre álló rossz tornaszereket — megfelelő volt. Az első napokban gyakorlatrészeket és a szerhez való menetelést ismételtettük, az utolsó két alkalommal pedig a teljes versenyanyagot vettük át. Tréning után kellemes volt a 10—15 perczig tartó fürdőzés.

Munkánkat senki sem kísérte figyelemmel. Az olimpiai vezérő bizottság más egyéb dolgokkal volt elfoglalva. Ha el is tudtuk végezni dolgainkat magunkra hagyva, mégis jól esett volna egy kis érdeklődés a vezetőség részéről. Csupán Brüll Alfiéd urral találkoztunk, ki a mi munkánk iránt is a legmelegebben érdeklődött.

Ertesültem, hogy a versenyzők többi csoportjai is magukra voltak hagyva — kivéven az uszókat és birkózókat, kikkel Vida Henrik mindenkor együtt volt.

Igen jó lett volna, ha Muzsa Gyula orsz. képviselő vezetőnként nemcsak olimpiai bankett és balrendező kísérek, hanem oly urak is támogatták volna, kik a versenyzők dolgait szívükön-lelkükön viselik. Elvégre is első a verseny s csak ennek sikerdus befejezését követheti a mulatság. No, de erre is fátyolt. Majd máskor — a közel jövőben — még rosszabb is lehet helyzetünk.

Az idegenek közül leggyakrabban a cseh, norvég és dán tornászokkal találkoztunk, kik szintén a polytechnikum tornacsarnokában treniroztak.

Az atléták, uszók, evezősök, czéllövők, vivők, birkózók tréningjét más-más vezetők igazgatták; az ő tréningjüket nem kísérhettem figyelemmel s ez okból róluk mit sem írhatok.

* * *

A londoni olimpiász torna- és atletikai versenyneinek ismertetésére áttérve, első sorban fel kell sorolnom azon okokat, amelyek lehetőségessé tették ezen nagyszabású világverseny jeles lefolyását. Ha itt-ott kénytelen leszek oly dolgokat is felemlíteni, melyek az ünnepély fogyatékoságáról szólnak, teszem ezt azért, hogy belőle levonva a tanulságot — adandó alkalommal, ha mi is hasonló, avagy más nagyobb ünnepélyt rendeznénk — ezen hibákat elkerüljük.

Azon fontos körülmények, melyek lehetőségessé tették e világverseny megtartását, a következők:

1. A város alkalmas az olimpiász megtartására; egész sereg verbeli és tapasztalt sportember állott a rendezés élén.
2. A világváros hatalmas és gazdag tényezői nem riadtak vissza semmiféle áldozat meghozatalától sem.

3. Az összes rendezők egyetértő munkássága.

4. A megfelelő, majdnem mindenkit kielégítő versenyszabályok.

5. A külföldi versenyzők nagyszámú nevezései, melyek e hatalmas versenynek nemzetközi jelleget adtak.

A legfőbb kellék — a megfelelő szép idő — hiányzott. A naponkinti gyakori esőzés volt legnagyobbbrészt oka annak, hogy a 100,000 ember részére előkészített Stadion csak úgy kongott az ürességtől.

A versenyeket lebonyolító bizottságok élén lord Desborough, az angol olimpiai bizottság elnöke állott. A versenyeket többféle bizottság vezette. A munka megkönnyítésére két versenyirodát állítottak fel a Stadionban.

* * *

Az olimpiai versenyek lebonyolítására szolgáló tér, a hatalmas méretű versenypálya felülmulta az összes eddigi e célra szolgáló pályákat. Az előkészítő bizottság technikai osztálya valóban büszke lehet ezen alkotására. E mintapálya valószínűleg megmarad a londoni sportegyletek tulajdonában.

A pálya alakja elipszis. Részei: a belső gyeppálya, mely körülbelül 200 méter hosszú és 70—80 méter széles, s az ezt körülvevő 7—8 méter széles futó (salak) pálya és a 10—12 méter széles kerékpár (cement) pálya. Az ülőhelyek a pályát minden oldalról körülzárták. Van két sor páholya és 29 sor ülőhelye, mely az állóhelyekkel együtt 80—100,000 ember befogadására szolgált.

Külön fel kell említenem a király részére elkészített páholyt, melynek díszletei vagyont értek voltak.

A versenyek folyását a versenypálya összes helyeiről igen jól lehetett figyelni. A pálya a szél ellen minden oldalról védve van.

A pálya legértékesebb részét a száz méter hosszú és tíz méter széles uszómedence képezi, mely alá a három emelet magas ugróhid, gép segítségével két-három perc alatt aláülteszhető. Az uszómedenczétől balra és jobbra két fából épített, fél méternyi magas emelvény volt felállítva. Itt folytak a birkózó versenyek.

A tornászati versenyek lebonyolítására hat aczél-, hat bőrrel bevont aczél nyújtó, két vaskorlát, két tornaló, továbbá két pár szabályozható gyűrűhinta és két függeszkedésre szolgáló kötel szolgál. Az utóbbi függeszterek egy 8—10 méter magas állványra voltak erősítve. Megfelelő tornaszere volt részünkre a nyújtó és függeszkedő kötél; a korlátok karfái ellenben szokatlanul rövidek; a tornaló teste pedig aránytalanul vastag volt. A gyűrűhinta hevedere igen hosszú lévén, nehezen volt a kellő mozgásba hozható és igen szokatlanul esett rajta a tornászás.

A tornaszerek méretei nem feleltek meg az Európai Tornászövetség helyes szabályainak. Elég kár. Rossz tornaszereken képtelen a versenyző teljes képességeit kifejteni. Ha a tornaszerek megfelelőek lettek volna, úgy a pálya felszerelését ideálisnak mondhatnám.

Az öltözőhelyiségek a tribünök alatt vannak elhelyezve, mintaszertien felszerelve padokkal, mosdókkal, fürdőmedenczékkel stb.

Ugyanitt volt berendezve két tágas terem a mentők részére; két irodahelyiség a versenyt lebonyolító rendezőség számára és egy tábori postakocsi a táviratok feladására.

Ez utóbbi igen praktikus dolognak bizonyult és nagyban megkönnyítette a hírlapi tudósítók munkáját.

HUSZÁR A

V., Mérleg-utca 2. szám. (Gresham-palota).

TELEFON 81—08.

Lakások, lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek gyári, ipari és kereskedelmi célra, nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adás-vétele, Jelzőlog kölcsönök I., II. helyre. Állások mindenkinek ingyen. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok.

A tribün alatti helyiségek többi részét a vendéglők és kávéházak foglalták el.
A versenypályán a rend fentartása az összes napokon megfelelő volt.

Az olimpiász ünnepélyes megnyitása július 13-án d. u. 3 órakor történt az angol király, elég nagyszámú előkelő közönség és nagy csekélyszámu polgárság jelenlétében. Mindössze 12-15 000 érdeklődő sportsman lehetett a pályán.

Nem a tavasz ünnepélye volt ezen olimpiász, mely rügyfakasztó üdeségével, napsugaras erőfőnyével magához csalja az egész emberiséget, hanem olyan exotikus növény virágzásához hasonló volt, mely csak ritkán látható és élvezhető és mely csak a kiváltságosabbak gyönyörködtetésére szolgált. Hiányzott a tarka gyermekesereg, a jövő nemzedék szárnypróbálgató munkája; hiányzott a nők testgyakorlata, a jövő erős anyák egészséges szórakozása; hiányzott az őszszakállú öreg tornája, a legszebb és legnemesebb példakép, mely testi munkára serkenthet; hiányzott a lélek, a szív és — az angol nép.

Helyette láttunk egy hatalmas királyt, fényes, vagyont érő diszpáholyban; egy esomó udvari méltóságot lakkban frakkban; egy csoport urit dómát mesés toaletteben és néhány száz versenyzőt különféle tarkaságban.

Nem úgy képzeltem el én egy olimpiászt, a sportvilág egyszerű ünnepét! Az a néhány versenyző szabó, suszter, beugrasztott idősebb atléta, no meg néhány bevezényelt rendőr — hiába rántogatják őket elő és hiába említi uton utfélen szereplésüket, — nem adott ezen olimpiásznak nemzeti ünnepi jelleget.

Az első nap ünnepségének fenyőpontja, tehát az angol király jelenléte, az idegen nemzetek felvonulása és az északi népek (svéd, dán, norvég) testgyakorlatának bemutatása volt.

Pontban 3 órakor délután jelent meg a király kíséretével; megérkezését hat kürtös jelezte. Majd elfoglalta helyét a számára elkészített páholyban. Ezután következett az összes olimpiai résztvevők felvonulása. Jó képet nyújtott a tömeges megjelenés, melyet a közönség — angolos hidegvérét megtagadva — igen lelkes tetszésmorajjal fogadott. Majd rázendített az óriási zenekar az angol királyhimnuszra, mely alatt a nemzetek zászlóikat a király előtt meghajtották.

Ezek után megnyitotta a király a IV-ik olimpiászt. Ennek befejezte után előbb a nemzetek diszszüri tagjai, majd a versenyzők oszlopai vonultak el a királyi páholy előtt a következő sorrendben: elől az angol csapatok jöttek, melyeket a svéd, dán, orosz, norvég, olasz, magyar, holland, görög, kanada, ausztráliai, német, francia, cseh, belga és ausztriai csapatok követtek.

A magyar csapatot én vezettem. Csapatunk hatalmas számával és egyöntetű ruhájával tetszést aratott.

Meg kell említenem, hogy a megnyitó ünnepély e száma igen rosszul volt előkészítve. A legtöbb csapat fegyelmetlenül és visszataszító módon viselkedett, ami nem volt beleillő a komoly keretbe. A legtöbbjénél, lépéstartás nélkül, diskurálva jártak. Kivételt a németek, svédok, dánok és norvégok komoly, fegyelmezett tornászai képezték.

A magyar csapat is végezhetett volna egy-egy próbamenetelést az ünnepély előtt.

Az első napi ünnep hátralévő óráit az északi népek disztornája foglalta le, mely után néhány futóversenyt rendeztek. — Az északi népek tornaszatát a mintacsapatok ismerettségénél fogom közölni. (Folytatjuk)

Kérjük olvasóinkat hogy bevásárlásaikat csak a lapunkban hirdető, megbízható üzleteknél eszközöljék.

Vigyázz!

Angol labdák és cipők, különleges dreszek különféle kivitelben, továbbá mindennemű felszerelések gazdag kivitelben, olcsó áron kaphatók

STEIDEL A. Special Sport-Haus
BERLIN C., Rosenthalerstrasse 34 5.

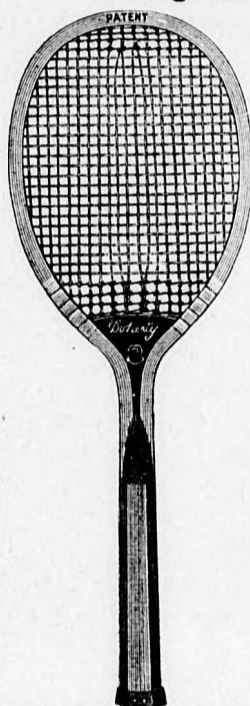
Tusnádfürdői Sporttelep

megnyit 1908. évi június hó 15-én
vasutállomás, posta, távirada, telefon.

Országos és nemzetközi versenyek. Vívás, uszás, evezés, svéd torna, lawn-tennis, football, galamb-lövészet, czellövészet, atletika, vadászat, halászat. Téli: ski, bobsleigh, toboggán, skeleton stb. Étterem, kávéház, szállodák, hölgyzsalon, játéktérme. Modern comfort, minden kényelem.

Központi iroda VIII. Városligeti fasor 7.
Filipp Endre igazgató, tulajdonos.

Angol, francia és amerikai világhírű gyárosok

u. m. Spalding, Davis, John Jaques Slazenger, Prosser, Mass & Co. Wright és Ditson stb.

Tennis-raketjeinek
választékos raktára.

A labdaverők drbjai: 5.-, 6.-, 9.-, 10.-, 11.-, 12.-, 15.-, 16.50, 20.-, 25.-, 30.-, 32.-, és 40.- korona. Tennis-labdák tucatja 8.50, 10.-, 14.-, 16.-, 18.- és 24.- korona. Lawn-Tennis-játék teljes felszerelések: 4 személyre 65.-, 77.50, 87.-, 104.- és 143.- kor.

Tennisjátékkönyv új kiadásban!

UJ! DIABOLO-JÁTEK: UJ!
1 készlet 8 és 12 K.

Továbbá nagy készlet:
Football és golfjáték-, tornaszerek-, vívőeszközök-, vadászati-, halászati és turista-felszerelésekben, valamint mindennemű sportcikkben.
Teljes felszereléseknél árkedvezmény. — Kereskedőknek előny-árak! Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkék áruháza

Budapest, IV. Múzeum-körút 29. sz.

ÉLŐ JÓZSEF

nagyvendéglője

Budapest, VI., Teréz-körút 43.

Kitünő jó magyar konyha, eredeti magyar fajborok. Pilseni ösforrás sör, minden időben friss csapolás.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.
Sportegyleti tagoknak 10% árkedvezmény
TELEFONSZÁM: 92-71.

Sportegyleti tagok figyelmébe ajánljuk

HÉBEL MIHÁLY
kávéházát

VI., TERÉZ-KÖRÚT 19. SZÁM.

Sporttérnyak találkozóhelye. — Kitünő billiárdok, előnyös kiszolgálás. — Valódi tiszta italok és az összes sportlapok. — TELEFON 21-30. Az összes football eredmények a Sport-Világ kifüggesztett tábláján kizárólag itt láthatók.

Az olimpiai játékok és a MOB.

A „Sport-Világ” 33-ik számában ily czim alatt bátorítottam a MOB intézkedéseiről és ténykedéseiről némi kritikát mondani, kizárólag azon czélból, hogy a most történt hibák jövőben ne ismétlődjenek.

E sorokra Lauber Dezső ur a Sp-V 34 ik számában válaszolt.

Előre bocsájtom, hogy egy cseppet sem lepett meg az a modor és azok a kitételek, amelyeket Lauber D. ur, a „Magyar Olimpiai Bizottság” titkára stb., stb. válaszában szakavatott gyakorlottságra valló tollával produkált.

Erre, cikkem megírásakor, — amelyet néhány Londonban járt atlétánk és tornázónktól nyert kimerítő információ alapján írtam, — akiknek szavahihetőségéhez szó sem férhet, teljesen el voltam készülve s éppen az lepett volna meg, — ha már Lauber ur válaszolt — hogy ha más modort tapasztaltam volna.

Ezt a hangot, ezt az írásmódot eléggé megszoktuk a Nemzeti Sport szíves jóvoltából, amely előszeretettel mindig helyet adott, ha Lauberék mindazt, ami nem az ő konyhájukon főtt s nem az ő főztjüket dicsérte, émielyítő modorban lepecskondiázták.

L. D. válaszában hangja és modora engem tehát nem izgat, nem érint sőt annyira hidegen hagy, hogy jelen soraimat is minden haragtól menten írom.

Lauber D., a MOB titkára, higgadt igazolás vagy mondjuk: felvilágosítás helyett cikkének súlypontját arra helyezi, hogy az én személyemet nevétségessé tegye. L. D. magát mindenesetre kiváló publicistának tartja és így él azzal a jólismert retorikai tétellel, hogy: a nevétség öl. Ily fegyverrel akar engem kivegezni vagy elcsendesíteni; ő, aki köztéri szereplései közepette valóban felülmulhatatlan akarnokoskodásai révén, már oly sokszor vált köznevétség tárgyává, hogy egyénisége ma már e tekintetben önálló fogalom.

L. D. engem maradi egyénnek minősít, mivelhogy ő előre törtet minden téren s minden módon, aki mindenütt az élen akar haladni, miként Londonban is az olimpiások felvonulásában, ahol — mint ahogy azt s. k. megírta — elől lépdelt csekélysege polgári díszben. Hát én nem vagyok ilyen haladó. Én 27 évi sportbeli működésem alatt úgy haladni, miként ő, sohasem akartam s hogy engem ő ósdinak s a haladástól irtózó embernek minősít, hiuságomat nem bántja s nem tántorit el attól, hogy helytelen irányzatokat s káros hatású érvényesülni akarásokat elítéljek s úgy, ahogy módomban van, ostorozzak.

Azt is megállapítja L. D., hogy „tehetetlen dühömben” — szemben az ő valóban tehetséges dühvel megírt válaszával — herostratesi munkára vállalkoztam, mikor a MOB működéséről bírálatot írni merészkedtem s hogy ezzel az egész olimpiász ügyének ártottam.

Ezzel szemben én és velem együtt sokan, meg vagyunk arról győződve, hogy hasznos munkát végzünk, ha rámutatunk, hogy Lauberék úgy az atheni, mint a londoni kirándulást hibásan rendezték s ha nemcsak dicsőhimuszokat zengünk, hanem rámutatunk azon hibákra és mulasztásokra is, amelyeket ép a magyar testedző-sport érdekében jövőben elkövetni többé nem szabad.

Persze az jobban esett volna neki, ha én is megveregtettem volna a vállát, miként azt ő saját magán hasábos tudósításaiban oly gyakran megtette. De hát én arról igazán nem tehetek, hogy ő, az olimpiász lelke s főfő funkcionáriusa, oly hiányos és sok esetben rossz munkát végzett, ami önkénytelenül kihívja maga ellen a kritikát.

Különben is, annak a templomnak misztériumára rávilágítani, ahol Lauber D. a főpap, éppenséggel nem herostratesi tett, — ilyesminek ezt csak az önkéntesainak képzelt

nagyságától felfuvalkodott L. D. minősítheti. Mindezekből megállapíthatom, hogy Lauber ur éppenséggel nem alkalmas arra, hogy az én gondolkodásomnak és az én sportbeli ténykedésemnek hivatott elbírálója legyen és épp ezért azokra a modortalan kifakadásokra, amelyekkel cikkét megundorodásig fűszerezte, nem is reflektálok. Nem fogok reflektálni a jövőben sem, mert én nem kívánok Lauber urral polemizálni, én kizárólag csak azt akarom és akarom elérni, ha lehet, hogy jövőre, a multban elkövetett mulasztások, tevédek és helytelenségek ne forduljanak elő.

Itt említem meg azon tény, hogy a N. Sp. is „sajátszerű jelenséget“ állapít meg (lásd f. évi 34-ik számot), hogy lelkesedés, lehangoltság, dicséret és lesújtó bírálat váltogatják egymást. Azt hiszem, nem tévedek, ha állítom, hogy a lelkesedés, az egetverő dicséret mindama bizonyos „konyhában“ készül, míg minden más oldalról lehangoltság és lesújtó bírálat hallatszik. De persze, Lauber szerint, a sok lesújtó bírálat mind *huzugságon* alapszik.

S most rátérek azon néhány részecskére, amelyet L. D. ur a multkorai cikkéből kiragadott és megczáfolni vélt.

Azt mondja, teljes tájékozatlanságra vall azon állításom, hogy alig pár héttel a versenyelek előtt foglalkoztunk komolyan a dologgal, mert szerinte kora tavasz óta minden komoly versenyző készült az olimpiaszra. Ejnye, ejnye! Es ez a MOB érdeme? Hat törődött ezzel a MOB valamiképen? Adott erre nézve valakinek információt, utasítást, oktatást? Buzdított egyáltalán valakit vagy egyformán minden érdekeltet? Nyújtott ehhez segédkeztet, mondta egyáltalán, hogy mire és miképp készülünk stb? Vagy komoly oktatásnak minősíti azt, hogy dr. Gerentsér L. ur, a tréner, az utolsó két-három hétben itt-ott valamely pályán megjelent? A próba versenyt mikor írták ki és komolyan vették e versenyt? Mikor alakult meg véglegesen az Olimpiai Bizottság? Miért és kiknek akadékoskodása vagy jobban mondván kiknek erőszakoskodásai miatt alakult meg a MOB csak oly későn s miképp alakult az meg? S hogy végre megalakult az tán Lauberek érdeme? Ok engedtek talán? Nem volt kénytelen a MOTESZ csak azért, hogy végre mégis dülőre kerüljön ez a vita, mindenben engedni és csak az elvi álláspontra helyezkedni? Ezeket a előzményeket mind komoly készülődésnek tekintik? Csodálkoznak azon, ha most azt, amit *mindenáron* Lauberek *egyedül akartak rendezni*, mi, akik más elvi állásponton, más nézetben vagyunk, mint L. urék, megnézzük, hogy hát mit is rendeztek ők és ezt hogy is tették?

Ahhoz rossz indulat kell, ha helytelenítjük, hogy megfelelő diszkoszt, gerelyt versenyzőink idejében nem kaptak? Hát kaptak talán?

Hogy a MOB titkára miképp végezte már irthon is a rábizott teendőket, személyes tapasztalásból is szolgálhatok egy-két adattal. Már folyó év elején kértem a PTE nevében a MOB ot, szerezzen részünkre a mi költségünkön svéd gerelyt és diszkoszt, vagy írja meg, hol lehet ilyent kapni? Sem szerezket, sem választ nem kaptunk. Sürgettem. Semmi válasz. Helyes ez? Bejelentettem a MOB nak, hogy Patay Gyula, a PTE tagja saját költségén kíván kimenni Londonba és ott a birkózasban és hátonuszasban versenyezni. Jelentettem, hogy Patay huzamosabb ideig künn volt Amerikában és e sport-nemeket lelkiismeretesen gyakorolta s jelentésemmel is künn volt külföldön és treniroz. Kértem a MOB ot, nevezze be Patayt Semmi válasz. Megsürgettem — eredménytelenül. Sürgettem szóbelileg — Lázár ur azt izente. Patay ügye rendben van, de majd beszél még Lauberrel Végeredményképen Patay bevezetve nem lett, értesítést semmiyent nem kaptunk. Hejjes ez?

Hogy a jó egyetértés az olimpiászokon a magyarok között mindig hogy dühöngött, utalok az athéni olimpiász előtt, alatt és utána hallott számos panaszra és sok cikkre, amelyeket nem én, hanem mások írtak s hogy Londonban is milyen volt az egyet értés, utalok Luntzer és Jesina nyilatkozataira, akikről úgy az erre vonatkozó, mint a többi információt kaptam, valamint *Km-tykó János*-nak a Sport-Világ 33-ik számában írt cikkére, amelyben megczáfolhatatlanul írta le azt is, mily nem egyforma elbánásban részesültek a kiküldöttek s mily élvezetlen volt az élelmezés, mily indolens volt a kiszolgálás s hogy mily keveset törődött ezzel a vezérkar. Miért nem reflektált ezekre a vádakra egy szóval sem L. D. ur? Tán azért, mert ezeket Kmetykó a saját személyes tapasztalatai nyomán írta meg? Teger meghízott? Hát Kóczán mért fogyott 14 nap alatt 7 kilót? Mért panaszkodott a többi is mind élelmezés és kiszolgálás ellen?

L. D. mindezt hazugságnak és rágalomnak minősíti, ennek daczára én és velem sokan, ezeket a szomorú tényeket föltétlen elhiszük s L. D. tanácsa daczára információimat jövőben is kifogástalan jellemű magyar bajtársaimtól fogom venni s nem az osztrák lapokból, amelyek akkor, mikor az osztrákok minden támogatás nélkül maradtak, ellenben a magyarok tekintélyes támogatásban részesülve legalább külsőleg imponálhattak, joggal sopánkodtak, ami azonban nem változtat azon meggyőződésünkön, hogy ily nagyszerű támogatás mellett bölcs intézkedésekkel, jóval kielégítőbb eredményeket is tudott volna a mi fajunk elérni.

A kultuszminiszter bőkezűsége azt a 40000 koronát *kizárólag olimpiai kiküldöttekre* adta az ország pénzéből és nem arra, hogy ebből egy csomó felesleges embert Londonba kiutazzassanak és kirándulásokat rendezzenek. Ez az én álláspontom. Hogy London egyes nevezetességeit a versenyzőknek megmutatták, azt nem irigyeli és nem kifogásolta senki, de hogy költséges kirándulásokat rendeztek, ezt, már ósdiin megmaradva, a leghatározottabban elitélem, valamint több fölösleges funkcionáriusnak s közepes atlétnak kiküldését is. S ezen az állásponton rajtam kívül igen sokan vannak. Hogy a kirándulásokat is miképp rendezték, azt Kmetykó cikke szintén nagyszerűen világítja meg.

Lauber komikus szatirával ellenmondást lát azon kérdésben, amelyben a jogczim után tudakozódiam, amelynek alapján a Cook-czég megbízottja 14 nap után néhány versenyzőt hazarendelt s azon kérdésem között, melyben azt kérdeztem, miért tartottak künn egyáltalán oly versenyzőket, akik az első napokban elvégezték dolgukat, két-három hétig. Sőt L. ur némi bajt sejtett logikámban.

Igy csak rafinériával lehet komoly ügyben kért felvilágosítást elűtni, mikor elfogadható magyarázatot adni nem tudnak, vagy nem akarnak.

A 13-ik napon a Cook-czég megbízottja — és nem *Muzsa ur* — kipécézett néhány versenyzőt és kijelentette: *önöknek holnap haza kell mennök*. Gerentsér ur is egy alkalommal megjegyezte, hogy *már csak ez a koronánk van*.

Hát mért küldték haza csak a kipécézett-

Lapunk nagyobb ceterjedésénél fogva technikai okokból hetenként szerdán délelőtt 10 órán tul kéziratokat le nem adhatunk. E végből felkérjük munkatársainkat, tudóstóinkat és lapunk barátait, hogy közleményeiket hetenként szerdán délelőtt 10 óráig leadni sziveskedjenek, mert a későbbben érkező kéziratokat nem vehetjük figyelembe. *A szerkesztő.*

teket és mért épp ezeket? Miért nem mind, akikre szükség már nem volt s miért maradtak künn 14 napig is, mikor néhányat már korábban is haza küldhettek volna? Hisz a pénz nem arra való volt, hogy azt az utolsó fillérig felemésszék. Hol itt a logikai hiba?

Mért nem volt szabad Luntzernek is — aki saját költségén utazott ki — hazajönni 14 nap után? Mért kellett neki három hétig künn maradnia, hisz előre tudva volt, hogy ő rá nem lesz három hétig szükség? Miért szállásoltatott Luntzer 14 nap után más szállójába, oda, ahol a hazaküldöttek helyet csináltak? Nem érzi a titkár ur, hogy kötelessége volna az ily, bármely oldalról felmerült kérdésekre gorombáskodás helyett jóindulatu felvilágosítást adni? Miért lát mindezen kérdésekben rosszindulatu gyanúsítást?

Nem gondolja L. ur, hogy az ő oktalan és durva kirohanása nagyon alkalmas arra, hogy ha eddig nem, hát ezután kételkedjék egyik másik, vagy többen az ő intézkedéseinek jóhiszeműségében?

En sem a mult soraimban, sem a jelen cikkemben nem használtam oly kitéltet, melyből gyanúsítás vagy rosszindulat olvasható ki. Miért tagadja meg mégis L. ur a felvilágosítást oly otrombán? Az hozta ki teljesen sodrából, hogy őt rossz MOB-titkárnak tartottuk és tartjuk? Hát mért vállalkozott oly szerep betöltésére, melyre nem teljesen alkalmas?

Azt nagyon jól tudtuk L. ur nélkül is, hogy az olimpiád hivatalos érintkezési nyelve a francia volt; de a *közvetlen* érintkezés künn a Stadionban csak angol nyelven történt s így ott Lauber urnak hasznát venni egyáltalán nem lehetett. Még dr. Gerentsér ur is a gerejversenykor így kiáltott fel: „Stankovitsot, aki jól tud angolul, a sporthoz is ért, mindenhonnan kitétték s Lauber meg el se jön“.

Laubert tudtommal nem azért küldték ki Londonba hogy ott reprezentáljon. Erre a fontos tisztségre egy nálánál sokkal szimpatikusabb s rátermettebb emberünk volt ott: *Muzsa Gyula*, aki ezen tisztségének a legteljesebb mértékben mindnyájunk teljes megelégedésére eleget is tett. Laubernek feladata volt az expedíció sportbeli részének intézése s ezzel összefüggően 70 ember managirozása. Óiási feladat, amelynek, hogy valaki *jól* megfeleljen: neki kell szentelnie nappalát-éjelet. De azért Lauber ur mindenütt ott volt, ahol tulajdonképen csak Muzsa Gyula urnak kellett ott lennie, sőt arra is ráért, hogy a „Magyarország“-nak hetenként többször 3-4 hasabos *maánudó-ításokat* küldjön, — pedig őt a MOB küldte ki az olimpiára s nem a „Magyarország“ — holott a lapok tudósítására a MOB részéről *Lázár József* személyében külön ember volt kiküldve. Nagyon természetes, hogy ezen *privát hajlandóságainak* csakis hivatalos teendőinek súlyos kárára tudott eleget tenni s így Lauber ur, mikor szükség lett volna rá, a versenyek közepette felette ritkán volt a Stadionban található De amikor a zászlónk felkerült az árbócra, akkorra Lauber ur mindig ott volt az árbóc tövében.

Lauber ur igazán gyermekes módon sopánkodik afölött hogy az ő önzetlen, nagyarányu faradozását irthon halatlansággal honorálják. Ugyan kerem vonja le ebből a konzekvenciát és ne akarjon a jövőben többé ily intézménynek az élére állni. Vonuljon vissza néhány hasonszörű önzetlen sportemberével végleg a kerdemelt nyugalomba. Meglátja, általános örömet fog ezzel szerezni s meglátja, egyszerre meg fognak szünni azok a marakodások, amelyeket abban a „konyhában“ főztek mindenkoron, amelyben ő a főszakács.

Meglátja, a magyar testedző sport akkor igazan jó irányban fog haladni és lesz egy-

nyerte. Az 1000 m-es bajnokságot a trieszti Carmiel nyerte meg gyenge idő alatt. Ezt a versenyt Hajós Henrik (MTK), akit egylete le akart küldeni, feltétlenül megnyerte volna, de a 804¹/₂ m-es bajnokságra itthon maradt. A mi képviselőnk, Domokos Pál (FTC) 3-ik lett. — Részletek:

Adria bajnoksága 100 m.

1. Halmay Zoltán (MTK) 1 p. 11³/₅ mp.
2. Olasz Andor (FTC) 1 p. 21³/₅ mp.

Adria bajnoksága 1000 m.

1. Carmiel (Trieszt) 16 p. 43 mp.
2. Finazzer (Trieszt) 16 p. 50 mp.
3. Domokos Pál (FTC) 17 p.

— **Európa evezős bajnokságai.** A luzerni tavon a Nemzetközi Evezős Szövetség rendezésében múlt vasárnap lefolyt regatta díjainak legnagyobb részét a *Club Nautique de Gand* nyerte meg, amelynek nyolczasa már a henley-i regattán is győzött. A négyezős-versenyben kormányossal a velencei *Guerini* lett első a *Club Nautique de Gand* ellen. A szkiifversenyben a francia *de la Plane* győzött, belga és olasz ellenfelét diszkvalifikálták. A két pártvezős verseny, valamint a nyolczvezős-verseny győztese a *Club Nautique de Gand* lett. A két dublo *Vi-ser-Molmans*, illetőleg *Crombet-Hermann* összeállításban állt a starthoz. A nyolczast igen könnyen nyerte a belga csapat, második a francia *Cercle de Paris* és harmadik a római *Amiene* lett. Kongresszust is tartottak, mely elhatározta, hogy az Európa-bajnokságokat jövő évre *Franciaországban* bonyolítják le és azoknak megrendezésével a párisi *Cercle Nautique de France*-ot bízzák meg. A csehek beadványát, akik a Nemzetközi Evezős Szövetségbe való felvételüket kérték, elutasították, de megengedték a cseheknek, hogy a Nemzetközi Regatta-Szövetség által rendezett meetingeken részt vehessenek.

— **Uzsoverseny Bécsben.** Az elmúlt vasárnap dőlt el Bécsben a Császárdíj és a műugróbajnokság. A versenyen a magyarok nem vettek részt.

Részletek:

Császárdíj összetett verseny (melluszás, buváruszás, magyaruszás, hátuszás és műugrás). 1. Kellner (Amateur) 56.5 pont. 2. Luber 52.5 p. 3. Scheidl 52.4 pont.
Műugróbajnokság. 1. Stern I. (München). 2. Müller A. (Bréma)
Főverseny 500 m. 1. Scheff O. (WAC) 7 p. 50⁴/₅ mp.
Pólo. Ausztria 4 : 1-el győz WAC ellen

TURISTASÁG.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület ez évi szeptember hó 6-án (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja Gyergyószentmiklóson a városház nagyszobájában XVIII. rendes közgyűlését.

† **Dr. Fuchs Jenő világbajnok az angol király előtt.** Marienbadban múlt szerdán folyt le az a vívóakadémia, amit Miss Hall Walker és Della Santa lovag bécsi vívómester az angol király tiszteletére rendeztek. *Eduárd király* a Marienbadban tartózkodó Clémenceau francia miniszterelnök és Isvolszkij orosz külügyminiszter társaságában jelent meg a vívóakadémián, amelyre — mint annak idején közöltük — Fuchs Jenő dr., a londoni olimpiád egyéni kardvívásának világbajnoka is hivatalos volt. Amikor a király a terembe lépett, a vívók karddal a kezükben, készen állottak az összecsapásra. Az első tör-assaut után, amelyben Della Santa és a párisi Alphonse Jeriand vettek részt, következett

Fuchs Jenő dr. magyar világbajnok és Königsgarten Ernő tör-assaut-ja. Amikor *Fuchs Jenő dr.* a király elé lépett, a király élénken figyelmeztette a mellette ülő Clémenceaut, hogy ez az olimpiai győztes. A király kívánságára *Della Santa* és *Fuchs Jenő dr.* kard-assaut-t vívtak, amely rendkívüli tetszést aratott. A király végül a vívókhoz lépve, így szólt:

— Fogadjak köszönetemet, uraim, önök kitűnően vívtak; rendkívül meg vagyok elégedve!

○ **A magyar reprezentatív csapat az olimpiáson.** A MOB vezetősége és football-szakosztálya karöltve a Magyar Labdarugók Szövetségével, minden tehetségével rajta van, hogy azon nehézségeket, melyeket a magyar reprezentatív csapat kiküldetésének anyagi kérdése támaszt, eloszlassa. A MOB és a MLSz vezetősége a kiküldetés tárgyában e hó 1-én ülést tartott, melyben elhatározták, hogy a rendelkezésre álló 3000 korona összegű utazási alapnak felemelése végett, küldöttséggel járulnak *Apponyi Albert* gróf közoktatásügyi miniszter elé, aki mint a MLSz tiszteletbeli tagja, a legnagyobb jóindulattal viseltetik a football-sport képviselőinek törekvései iránt. A magyar csapat részvételét a MLSz vezetősége már ez év február havában jelezte az angol olimpiai football-tornát rendező English Football Associationnak; most pedig a MOB szabály szerint be is nevezte a magyar csapatot az olimpiai játékokra. Mindössze 11 játékos, 2 tartalék, a szövetségi kapitány és két kísérő kiküldetéséről lehet szó 16 egyén kiküldetésére fejenként a minimális 400 korona utiátalányt számítva, 6400 korona összeg szükségeltetik az exkurzió megvalósítására. Tekintettel arra, hogy hazánkban éppen a labdarugás az a sportág, mely nemzetközi vonatkozásokban ismertté tette összes sportviszonyainkat, továbbá, hogy jövő évben pünkösdkor az egész világ nemzetei itt lesznek nálunk Budapesten, a nemzetközi football kongresszuson: kívánatos, sőt szükséges, hogy a magyar labdarugó-sport az ideai olimpiai világversenynél méltóan képviselve legyen és így az idegen nemzetek figyelmét maga iránt felkeltse.

○ **MTK—Győr Magyarország labdarugó bajnokságáért.** A *Győri Egyetértés*, a nyugatmagyarországi kerület football-bajnoka a *Magyar Testgyakorlók Köre*-t, a budapesti kerület bajnokát döntő mérkőzésre hívta ki Magyarország labdarugóbajnokságáért. A mérkőzés vasárnap lesz a margitszigeti pályán.

○ **Az őszi labdarugó idény kezdete.** Szeptember 6-án kezdődik meg az őszi hivatalos football idény, egyelőre a harmadosztályú bajnoki mérkőzésekkel, amelyeknek keretében mutatkoznak be a tavaly még az Ifjusági Labdarugó-Szövetség kötelékébe tartozó egyesületek. A mai bajnoki mérkőzések a következők:

Egyetértés Sport Club—Vívó- és Athletikai Club.

Magyar Torna-Club—Ferenczvárosi Sport-Club.

Erzsébetvárosi Football Club—Budapesti Labdarugó Ifjak.

Az első és másodosztályú mérkőzések szeptember 20-án kezdődnek.

○ **A marienbadi lawn-tennisverseny.** Az idén is nagyszámu versenyző vett részt. A magyar színeket *Cséry Katicza* és *Madarász*

Margit kisasszonyok képviselték és a hölgyek kettős handicap versenyét meg is nyerték a Neeresheimer-Königsgarten pár ellen. A verseny védnöke ismét *Lónyay Elemér* grófné volt s a közönség sorában többek közt megjelentek a Lichtenstein, Schwarzenberg, Odescalchi hercegi családok és a cseh-osztrák arisztokrácia több előkelő tagja. A versenyek a következő eredményekkel végződtek:

Bajnokság: 1. Froitzheim, 2. Kreutzer, 3. Wilding és Adams.

Hölgybajnokság: 1. Krohn kisasszony, 2. Neeresheimer kisasszony, 3. Madarász kisasszony.

Férfi kettős bajnokság: 1. Wilding-Bertrand pár, 2. a Kreutzer-Froitzheim pár.

Vegyes párbajnokság: 1. Wilding-Krohn kisasszony, 2. a Kinzel-Amende asszony pár, 3. Froitzheim-Neeresheimer pár.

Handicap: 1. Froitzheim, 2. Adams.

Hölgy handicap: 1. Neeresheimer, 2. Cséry kisasszony.

Páros handicap: 1. Froitzheim-Kreutzer pár, 2. Bertrand fivérek.

Vegyes páros handicap: 1. Landemann-Cséry pár, 2. Logie Juwald.

Hölgy páros handicap: 1. Madarász-Cséry pár, 2. Neeresheimer-Königsgarten pár.

○ **Bécs** (aug. 23). *WSpCl-Red-Star 4:1.* Nem igen szólhatunk ezen esetben az őszi idény első mérkőzéséről, mivel ez idén a Germania-tornier következtében, amelyen bár az első osztálybeli csapatok clouja nem vett részt, nyári szünet nem igen volt. Itt említjük meg egyuttal, hogy a footballtorna győztese Germania lett. — Ami a fenti mérkőzést illeti, úgy annak lefolyása nagyon érdekesnek bizonyult. Red-Star mindvégig jól tartotta magát hatalmas ellenfelével szemben, sőt az első félidőben nagyon sokszor veszélyeztetette ellene kapuját. Az első gólt Red-Star érte el. Félidő 1:1.

(Aug. 30.) *Vienna-Floridsdorfer AC 3:3.* Nagyon jó fényt vet a floridsdorfi csapatára a fenti eredmény, amely annál dicséretreméltóbbnak tűnik, ha tekintetbe vesszük, hogy összjátékterületében Floridsdorf messze felülmulta ellenfelét. Félidő 1:1.

Rapid-Viktoria 2:2. Viktoria új pályája felavatása alkalmával ment e mérkőzés végbe. A két párt teljesen egyenrangúnak bizonyult.

Germania-Red-Star 4:1. Germania könnyen nyeri e mérkőzést. Félidő 3:0.

Ifjusági labdarugás.

A Józsefvárosi Sport Club egyesült a Törökös Sport Egylettel és mint a „Törökös Sport Egylet ifjusági csapata” játszik tovább az ILSz bajnokságáért.

Vasárnap, augusztus 30-án volt az ILSz bajnoki mérkőzéseinek ötödik napja és méltán lehet e napot a „meglepetések napjának” nevezni. Az eddig vezető Magyar Testzők Egyesülete vereséget szenvedett a Ferenczvárosi Torna Club ifjusági csapatától; a II-ik helyen állt Fővárosi Torna Club ifjusági csapata pedig a Rákosszentmihályi Sport- és Műkedvelők Körétől kapott ki. Meglepetés-zámba megy még a Kőbányai Sport Club győzelme a Megyeri Sport Club felett, ugyancsak a két tartalékkal játszó Lipótvárosi Torna Egylet nagy gólaránu győzelme a Budapesti Sport Club felett, mivel s BSC felől az utóbbi időben nagyon jó hírek keringtek.

Ezen utóbbi mérkőzésen baleset is történt, amennyiben a BSC jobbhátvédje egy összecsapásnál oly súlyos sérülést szenvedett, hogy a mentők beavatkozása vált szükségessé.

A részletes eredmények a következők:

Rákosszentmihályi SMK—FővTC ifj. csapata 4:2. Változatos játék után a már 2:1-re vezető FővTC az erős iramtól kifáradva visszaesik, amit Szentmihály ügyesen kihasználva kiegyenlített, majd még kettővel szaporította góljainak számát. Bíró: Gerő F. (ILSz).

FTC ifj. csapata I.—MTE I. 4:0. Bíró: Horváth J. (NSC) FTC ifj. cs. II.—MTE II. 9:1.

LTE I.—BSC I. 6:0 (5:0). LTE kezd és rögtön ellenfele kapujánál terem, ahol percekig ostromolja BSC kapuját, mely a 13. percben gólt eredményez. LTE ezután is erősen támad és a már 10 emberrel játszó BSC-nak könnyen rug még 4 gólt. Második félidőben BSC jobban a védelemre szorítkozik és így LTE csak 1 gólt tud elérni. Bíró: Nánási G. (ILSz).

LTE II.—BSC II. 5:0 (4:0).

KSC I.—MSC I. 2:1. Bíró: Friedmann M. (ILSz).

MSC II.—KSC II. 2:1.

Egy jó hírnevű cég egy urral, aki a

„SPORT”

iránt érdeklődik, érintkezésbe akar lépni. — „Semmi typ” ajánlatok „SPORT” cím alatt Heinrich Schalek Annoncen Expedition, Wien, I., Wollzeile 11. küldendő.

Minden vendéglőben és kávéházban kérjük a „Sport-Világ”-ot

öntetű vezetés, egyetértés, bajtársi szeretet, és sok egyéb, ami most a folytonos torzsalakodás miatt nincs s nem fog előfordulni, hogy magyar bajtársainkat itthon és a szomszédságban is rejtett czélok miatt bojkottálgassák.

Pogány Gyula.

A Magyar Kerékpáros Szövetség évi jelentése az 1907-908. évről.

Irja: Tarján Elemér.

(Befejező rész.)

A turaverseny rendezésével működésünket főleg turisztikai irányban kívánjuk fejleszteni, amelyet a sport fellendítése érdekében igen hathatós eszköznek tekintünk. A turisztika hazánkban, sajnos, mindenfelé nélkülözi azt a pártfogást, amelyet testet és lelket egyformán erősítő voltánál fogva megerdemel. A turisztikai érzék hiánya volt egyik főoka nálunk a kerékpársport hanyatlásának. A kerékpár legalkalmasabb közlekedési eszköz természeti szépségekben gazdag vidékek felkeresésére, mégis, sajnos, kevesen élvezik ezt az előnyt, ami kitűnik abból is, hogy a külföldi vámtmentességet biztosító igazolványt csak 5 tag váltotta ki ez évben.

A szövetségi turaverseny részletes eredménye a következő:

I. Vándorkedv KK	138 ponttal
II. Csillag KK	103 "
III. Condor KE	101 "
IV. Jóbarát KK	86 "
V. Turul KK	78 "
VI. Kispeszt-Szt-Lőrinczi KK	67 "
VII. Lehel KK	41 "
VIII. Törekvés SE	36 "

A szövetség ez évben magára vállalta az 1, 10 és 100 kilométeres bajnokság rendezését. Nem riadtunk vissza e versenyek rendezésével járó rendkívüli anyagi áldozatoktól sem, hogy ez évi működésünk minél kedvezőbb nyomokat hagyjon és szép sportunk iránt az érdeklődést minél szélesebb körben felkeltsük.

A 100 kilométeres bajnoki versenyünket augusztus 30-án tartottuk meg az adonyi országúton. A bajnokság győztese Vass János (Vándorkedv KK) 3 óra 43 perc alatt lett.

Ez évben az egyesületek figyelme fokozottabb mértékben a pályaversenyek rendezése felé fordult. A Sport-Világ járt elől a jó példával, a Condor és a Fővárosi Kerékpár Egyesületek által követve, kifogástalanul rendezett versenyekkel sikerült a közönségnek rokonszenvét a pályaversenyek iránt ismét felébreszteni.

A versenyszabályok szigorú betartása, a versenyzőknek korrekt magaviselete képezi egyik főbiztosítékát annak, hogy az egyesületek pályaversenyek rendezésével a jövőre is foglalkozzanak és visszahódítsuk a pályaversenyek látogatása által sportunknak a nagyközönséget.

A Budapesti Versenypálya Szövetséggel kötött megállapodásunk, amely szerint a millenáris versenypályát a kerékpárverseny céljára a pályaszövetség csak úgy engedéi át, ha a versenyt rendezni szándékozó egyesület előbb az engedélyt a MKSz-től kieszközölte és ezzel szemben viszont kötelezettséget vállaltunk, hogy

1. a MKSz jóállást vállal az iránt, hogy az általa engedélyezett kerékpárversenyen a MKSz versenyszabályai szigorúan betartatnak.
2. a MKSz elvállalja a verseny programmszerű lefolyásának az ellenőrzését,
3. a MKSz örökdió a versenyzőknek sport-szerű dreszben való megjelenése felett,

4 a MKSz jóállást vállal az iránt, hogy a rendezendő versenyen kiírt versenydíjak a verseny befejezése után a nyerteseknek tényleg ki is osztatnak,

5. a MKSz elvállalja a fegyelmi hatóságot az általa engedélyezett kerékpárversenyen előforduló bármely visszaélésben, vagy akár egymással, akár a nézőközönséggel szemben tanúsított botránys magaviseletben vagy más irányu sportkihágásban részes egyletek és azok tagjai felett.

E megállapodás szerint a Condor KE 2 pályaversenyén engedélydíj és 5% brutto bevételi részesedés fejében összesen 218 K 05 fillér folyt be a szövetség pénztárába.

A turázó kedv felkeltése érdekében a legtöbb kilométert tett tagjaink részére turapályázatot írtunk ki ez évben. A legjobb eredményt elért öt pályázót ezüst turaéremmel díjaztuk.

Vagyon helyzetünkről a bemutatott pénztári kimutatás és vagyonmérleg ad számot.

Taglétszámunkról a következőkben számolunk be:

A szövetség kötelékébe a következő 15 egyesület tartozik: Budapesti KE 25, Fővárosi KE 10, Vándorkedv KK 57, Budai KK 14, Turul KK 24, Kispeszt-Szt Lőrinczi KK 19, Törekvés SE 25. Kitértés KK 22, Condor KE 33, Csillag KK 22, Jóbarát KK 20, Edison KE 17, Lehel KK 20, Aquincum 13, Rákosszentmihályi 17, összesen 328 taggal, továbbá 26 magánkerékpáros.

Ezekben kívántunk beszámolni elmúlt évi tevékenységünkről és reméljük, sikerült meggyőzni a tek. Tanácsulást arról, hogy a mennyire a viszonyok megengedték, kötelességünket lelkiismeretesen teljesítettük.

A belénk helyezett bizalmat megköszönve, kérjük a felmentvény megadását.

A MKSz elnöksége.

* A szövetségi pályaverseny iránt a közönség körében lelkes érdeklődés nyilvánul. Versenyzőink teljes számban neveztek ezen kimagasló sportnap összes versenyszámaira s igen erős küzdelem várható a győzelmi lobogóért. Löwy, Püspöky, Vass Elemér, Bäumler, Bernáth, Vass János stb. erősen készülnek, hogy versenyszempontból tőlük telhetőleg hozzájáruljanak a nap sikeréhez.

A versenyt este 8 órakor a tanácsülés, valamint a szövetségi versenyeknek díjkiosztása követik.

* Szövetségi száz kilométeres bajnokság. A Magyar Kerékpáros Szövetség augusztus 30-án rendezte meg idei 100 km országúti bajnokságát a fehérvári országúton. A startnál 9 induló jelentkezett. Az indítás a 11-es kilométerkőnél reggel 6 órakor történt.

A célhoz elsőnek Kocsis Ferenc (Condor) 3 óra 32 p. alatt érkezett. Utána jöttek Vass János, Baráth Ödön, Tóth Gyula, Bernáth Ödön, Müller István.

A versenyben résztvevőknek gyanus volt az a körülmény, hogy 9 induló közül 8-nak kétszer háromszor szögektől eredő gummi-pukkadása volt, csupán Kocsis menekült ép testtel. A kutatások esutánjárások arra vezettek, hogy Kocsisnak zsebében voltak „jancsiszögek”. Ezek folytán a jelentés Tarján Elemér versenybírónak megírtatott, ki összehívta a szövetségi elnökséget, maga elé idézte Kocsist s mindazokat, kik mellette vagy ellene bizonyítani tudtak. A vizsgálat, mely 4 órán keresztül tartott Kocsis tagadása ellenére a súlyos bizonyítékok alapján öt bűnösnek találta, mire Tarján Elemér öt a versenyből diszkvalifikálta és megteszi a jelentést a szövetségnek.

Az eredmény ezek folytán a következő:

1. Vass János (VKK) 3 ó. 43 p.
2. Baráth Ödön (VKK)
3. Tóth Gyula (Rákosszentmihály).
4. Bernáth Ödön (Condor).
5. Müller István (Csillag)

A száz kilométeres bajnokság startja után harmincz percczel tartották meg a harmincz kilométeres nyeretlenek versenyét, amelyben óriási mezőny indult. A forduló a 26-os kilométerkőnél volt. A versenyzők a következő sorrendben értek a célhoz:

1. Parakker István (Csillag) 59 p. 38 mp.
2. Kálló Kristóf (Jóbarát KK).
3. Bienenfeld Manó (Vándorkedv KK).
4. Zuzák Mihály (Vándorkedv KK).

Erős küzdelem után gummiszélességgel nyerve. Az utolsó kilométeren még Hegedüs Jenő (Vándorkedv KK) vezet tíz méter előnyvel, a cél előtt száz méterrel azonban gummija kipukkad s így a célhoz csak ötödiknek érkezik. A kitűzött időn belül huszonegyen tették meg a távot s így 17 versenyző nyert időérmet.

* Czimképünkben bemutatjuk Vass Elemért, a Vándorkedv Kerékpár Kör buzgó versenyzőjét, a napi sajtó szerint a „közönség kedvencét,” ki legszebb sikereit ez évben aratta. Fáradhatatlan munkássága és sportunk iránti odaadó szeretete még igen sok dicsőséget terem részére.

* A szövetségi turaverseny pontozásába mint hivatalosan értesülünk — hiba csuszott, amennyiben a Csillag KKör elért pontszáma nem 108, hanem 103 a Jóbarát KKör elért pontszáma nem 81, hanem 86. —

* A Lembergben f. hó 6-án, 7-én és 8-án megtartandó nemzetközi kerékpárversenyekre versenyzőink közül Possert János, Simó Sándor, Rajkó József, Baráth Ödön, Kauperth Márton és Cser József mentek.

* A CondorKE szeptember hó 13-án vasárnap III-ik jubileumi vándordíjas csapatversenyt rendez. Indítás a gödöllői országúton a 9-es kőtől a 34-es köig és vissza reggel 8 órakor. Táv 50 km. Az indítás 10-es csapatokban öt perccenként, a csapatok beosztása sors-huzás utján történnek.

Azon egyesület, melynek résztvevő tagja közül a legtöbben két órán belül érkeznek célhoz, a CondorKE jubileumi vándordíja egy évre birtokába jut.

Nevezések az egyleti helyiségben VII., Szegényház-tér 5. (Holecz-féle vendéglő) le-adandók.

Nevezési zárlat 1908 szeptember 8-án este 11 órakor.

— Elmaradt uszóverseny. Augusztus 30-ra volt kitűzve a Ferencvárosi Torna Club nemzetközi uszóversenye, amelynek keretében kellett volna eldőlni a 804 1/2 méteres bajnokságnak. A versenyt azonban a rendező egyesület ismeretlen okból elhalasztotta. Mint-hogy azonban ezáltal a bajnokságokban nagy torlódás állott volna elő, a Magyar Uszó Szövetség elhatározta a bajnokság megtartását a kitűzött napon. A versenyzők meg is jelentek, de a legnagyobb meglepetésükre az uszóda személyzete a vizet leeresztette, úgy, hogy a verseny megtartása lehetetlen volt. Csak azt nem értjük, hogy miért nevezte be a rendező egyesület két legjobb uszóját a trieszti versenyekre akkor, amikor az itteni verseny elmaradása még nem volt biztos? Vagy talán az ő uszói csak külföldön tudnak versenyt nyerni?

— Uszókink sikere Triesztben. Nagy érdeklődés mellett rendezte a trieszti Societa Gimnastica uszóversenyét Triesztben. Adria 100 m-es bajnokságát Halmay Zoltán (MTK) nyerte vagy 12 méterrel Olasz Andor (FTC) előtt, aki ezt a versenyt már kétszer meg-

A testnevelési ankétról.

A középiskolai testgyakorlat tárgyában a kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban gróf Apponyi Albert miniszter elnöklésével I. évi márczius hó 16., 18. és 19. napján lefolyt szaktanácskozmány jegyzőkönyve most jelent meg a kultuszminiszterium hivatalos kiadásában. A könyv alakban, 168 oldalra terjedő értekezleti jegyzőkönyv magában foglalja a tanácskozmányon elhangzott összes felszólalásokat szó szerinti.

Az értekezletnek ugyan csak informatív jellege volt, de az anyag, melyet felőlelt, igen becses és alkalmas arra, hogy Apponyi gróf az értekezlet tagjai elé terjesztett három kérdőpont kereteiben a magyar testnevelésügyről tájékozódjék.

A megvitattott három kérdés a következő volt:

I. Megfelel-e a középiskolai tornatanítás jelenlegi módja és rendszere az e részben támasztható jogos követelményeknek?

II. Szükséges-e a középiskoláknál a tornafelügyelet rendszeresítése?

III. Milyen legyen a középiskolai tornatanítók képzése és képesítése?

Annál a nagy horderőnél fogva, mely az értekezlet lefolyásának tulajdonítható és azon kíváncsiság kielégítésére, mely a hazai sportkörökben az ankét lefolyása iránt megnyilvánult — minthogy most már azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy az egyes felszólalásokat hiteles formában tehetjük közzé — szemelvényeket fogunk közölni a jegyzőkönyvből, melyek elég alkalmasak lesznek arra, hogy sportéletünkre magára is hatást gyakoroljanak.

Legelőször azon felszólalást közöljük, mely az értekezlet polemikus jellegének kiindulási pontja volt.

Dr. Liebermann Leó egyet. tanár, közegészségügyi tanácsos: Nagyméltósága Miniszter Ur! Mindenekelőtt ki kell nyilatkoztatnom, hogy nagy hálával tartozunk Excellenciádnak azért, hogy ezt a meglehetősen rossz állapotban levő ügyet elő méltóztatott venni és egy tanácskozás útján a javítás és helyesbítés módjait keresni. En az első ponthoz fogok mindjárt szólni. A kérdés így hangzik: Megfelel-e a középiskolai tornatanítás jelenlegi módja és rendszere az e részben támasztható követelményeknek? Amint ismeretes, az általánosan elfogadott rendszer a következő: szabadgyakorlat, szertornázás és a játék; ezek képezik a testgyakorlat összességét. Erről a rendszerről majd azután beszéljünk, miután már tisztába jöttünk az egész testnevelés céljával és módszerével, amely manálunk divatos Talán megméltóztatnak engedni, hogy elmondjam azt, hogy a testgyakorlatoknak célját miben látom. Talán egy kicsit pedánsul fog hangzani az, amit leszek bátor elmondani, de ez szükséges azért, hogy azok az urak, akik nem orvosok, képesek legyenek megbírálni, hogy az a konkluzió, amelyet előadásomból le fogok vonni, helyes-e vagy nem?

A főcélját a testgyakorlásnak abban látom, hogy az egészséget ápoljuk. Apoljuk pedig különösen az izomzatok fejlesztésével oly módon, amint azt Ó Excellenciája épen most kegyeskedett elmondani, hogy az idegrendszer legalább egy rövid ideig felmentjük azon megfeszítés alól, amelynek kell, hogy alávetve legyen az iskolai oktatás következtében. Ez lényeges kérdés. Ebből az következik, hogy minden olyan gyakorlat, amely ennek a fontos követelménynek nem felel meg, hogy t. i. az idegrendszer legalább egy bizonyos időre kirekeszse a működés-

ből, nem lesz helyes. Mivel a testgyakorlat főcélja szerintem az egészség ápolása, kénytelen vagyok, habár csak röviden megmagyarázni azt, hogy a testgyakorlatok előnyös hatása miből áll, nehogy „egészség ápolása“ kifejezés esetleg csak szokásos jelszónak, tartalom nélküli frázisnak tekintessék.

Az izmok működtetésével mindenekelőtt nagyban fokozzuk az anyagcserét. Ennek következtében mindazon artalmas anyagok, amelyek a szervezetben ennek rendes működése alkalmával meggyűltek, belejárnak a véráramba, elodortatnak, kiürítettek, részben pedig elégettetnek. Minden olyan cselekvés, amely az izomműködést fokozza, fokozza egyúttal a hőtermelést, az elégetést, ennek folytán az étvágyat és a táplálék kihasználását. Más előnyös hatás volna például az, melyet a gyakorlat a mellkas izomzatára kifejt. Ezen izmok gyakorlása visszahat a tüdőkre azáltal, hogy a mellkas tágul és így jobban tágulnak és szellőződnék a tüdők ami lényeges dolog a tuberkulózisra való hajlam leküzdésénél. Amikor a hasizmokat működtetjük, az emésztésre és bélműködésre gyakorolunk kedvező befolyást. Ezeket a példákat akartam fölhozni annak bizonyítására, hogy a testgyakorlásnak fontos egészségügyi célja van. E mellett alárendeltnek tekinthető azon másik célja, hogy a tornázás alkalmával bizonyos ügyességet szerezzünk arra, hogy olyan mozgásokat is végezhessünk, melyekre adott esetben szükségünk lehet és amelyek talán néha életmentők lehetnének.

Megfelelve arra a kérdésre, hogy a most divó rendszer kivételi módja megfelel-e az előbbiekből levonható követelményeknek, a következőket vagyok bátor felemlíteni. A szertornázás egyszer vagy kétszer hetenként szokott történni. Nem is lehet ezzel gyakrabban foglalkoztatni a tanulókat; az idő nem engedi ezt meg. Mi a következménye annak, hogy ha a testi munkát, az izommunkát csak ilyen hosszú időközökben végeztetjük? Épen az ellenkezője annak, amit mint egészségügyi követelményt állítottam oda. T. i. hogyha rendszeres, fokozatos begyakorlás nélkül történik izomműködés, kifáradás jön létre, a kifáradás következménye pedig az, hogy az izmok legalább egy bizonyos ideig, egy két napig, nem működnek még úgy sem, mint rendes körülmények közt szoktak működni. Hogyha kifárasztjuk a mellkas izmait, akkor bizonyos ideig felületesebben fogunk lélegezni. Hasonló zavarok fognak beállni a has- és más izmok működésében is. Tehát a szertornázás, miután csak hosszú időközökben gyakoroltatik, nem fog megfelelni az egészségügyi követelményeknek. A szertornázásnak más hátrányai is vannak. Eltekintve véletlen, habár nem épen ritka balesetektől, mint leesés, ficzások stb., arra vagyok bátor figyelmeztetni, hogy a szertornázás csak akkor feltehetőleg megengedhető, ha azt jobban adagolni, individualizálni lehetne. Ez azonban lehetetlen, mert hogy ha p. o. korlátlan akarunk individualizálni, azokat a gyakorlatokat végeztetni a korlátlan, amelyek az illető gyermek testalkatának megfelelőek, egy b-t nem tehetünk, mint azt, hogy a korlátot lejjebb vagy feljebb tesszük a test nagysága szerint. Egyéb individualizálás már lehetetlen, mert a többi gyakorlat az egyiknél olyan, mint a másiknál. A nyugtónál ép így van. Azt lejjebb ereszteljük, vagy feljebb húzzuk, aszerint, hogy amilyen a fiú; de a többi ugyanaz. Már pedig lehetetlen annyira rinni az individualizálást, hogy azt mondjuk: ez a fiú elbir ilyen és ennyi számú korlátgyakorlatot, a másik másfelét és kevesebbet. A harmadik hibája az, hogy olyan gyermekeknek, akiknek különös hajlamuk van a szertornázásra, előáll nagyon könnyen az a veszedelem, hogy magánygyakorlatban tülkötöljék ezeket a gyakorlatokat. Az ambíció

is megvan, hogy a gyengébb tornázó a gyakorlatot ép úgy megcsinálja, mint a másik, aki a testalkatánál fogva ügyesebb és erre alkalmasabb. Az ilyen túlhajtott tornázásnak káros hatását különösen a szívre és a vesére elég gyakran látjuk. Hogyha lehetséges volna az individualizálás; hogyha lehetséges volna a szertornázást másképen, t. i. úgy vezetni, hogy a szükséges training egy bizonyos művelésre meglegyen, akkor azt mondanám, hogy igen helyes és ajánlatos a többi testgyakorlat mellett, de azt hiszem, hogy ez teljesen lehetetlen. Sem az idő nem engedi ezt, sem pedig a tornázás módja. Ennélfogva azt hiszem, hogy a szertornázást, mint kötelező testgyakorlatot, a középiskolából el kellene hagyni és tisztán csak fakultatívá tenni, főtartva olyan iskolákban, amely iskolák anyagi körülményeinél fogva erre képesek. Mert méltóztatnék meggondolni azt, hogy ez milyen költséges; megnehezíti a középiskolák fölállítását is. Tornatermeket jól berendezni és jól gondozni nem olyan könnyű feladat. Különben azt állítom, hogy az egészségügynek minden tekintetben megfelelő tornatermek, valóban nem is léteznek. A harmadik ok, hogy a tornatanítás nem jár eredményekkel az, hogy az illető fiú nem jut ahhoz, hogy bizonyos evolúcióra, melyek kivételébe kezdetben ügyetlen volt, tényleg begyakorolja magát, mindössze egyszer-kétszer kerül rá félelvenként a sor. Erre a minden tekintetben hiába való szertornázás a külön örök kellemek, kiképzett örök, akiket jól meg is kell fizetni, akiknek kiképzéséről külön kell gondoskodni. Ismétlem: a szertornázást, mint teljesen alkalmatlant, mint kötelező testgyakorlatot kiküszöbölendőnek vélem a középiskolából.

Következik a második rész, a szabadgyakorlat. Az megvan most is; végzik a középiskolában, de nem úgy, vagy legalább rendszerint nem úgy, mint azt Ó Excellenciája jelezte, hogy kívánatos volna. A szabadgyakorlat nagyrészen egy kaotikus exercitiumhoz hasonlít. Vezetészóra csinálják a mozgásokat, a műveleteket és kényszerítjük a fiúkat folytonos figyelműre. Eleinte ugyan megmondja a tornatanár, hogy mit fog csinálni, de azután kényszeríti a növendékeket arra, hogy figyeljenek, s vezényszóra helyesen végezzék a mozdulatokat, úgy, mint a katona végzi a gyakorlatot a káplár vezényszavára. Ez nem felel meg annak, hogy az ügyelő működését egy bizonyos időre kirekeszszük. Hogyha megváltoztatjuk a szabadgyakorlás ezen módját, hogyha úgy csináljuk azt, hogy a tanulók figyelműre ne legyen megengedve, akkor a szabadgyakorlat meg fog felelni közegészségügyi céljának, föltéve, hogy ez valóban testgyakorlatnak megfelelő módon, azaz gyakrabban végeztetik, mint most. Most testgyakorlatot egyszer-kétszer végeznek hetenként az iskolában. En csak akkor latnám ennek is célját, hogyha azt mindennap végeznék. (Élénk helyeslés.) Csakis a mindennapi gyakorlattól várhatjuk azt, hogy ez csakugyan oda vezet, azokhoz az egészségügyi előnyökhöz, amelyekről előbb beszéltem. Tehát a szabadgyakorlatokat megtartandóknak vélem, de megváltoztatandóknak először úgy, hogy másképen végezzék, ne vezényszóra — mindjárt megmondom, miképen — és ne egyszer kétszer hetenként, hanem minden nap. Azokról a szabadgyakorlatokról, amelyek különböző systemára vannak építve, számtalan kis füzet jelent meg s ezekből meríthetjük azt a tanulságot, hogy mindegyik arra fekteti a súlyt, hogy a szabadgyakorlat mindennap rendszeresen történjék. A kivétel módjára nézve a véleményem az, hogy azt a systemát válasszuk (nem ragaszkodom egyikhez sem), amely a legtöbb izomcsoportot hozza működésbe. Ezeket a gyakorlatokat pedig úgy végezzék, hogy egy előtornász (egy ügyesebb fiú, aki arra be van tanítva) az előírt mozdulatokat végezze az egész csapat előtt.

A csapat ezeket azonnal utánozva nem fogja figyelmét tulságosan megerőltetni, mert csakis a látás lesz igénybe véve.

Már most azt fogják talán az értekezlet egyes tagjai kérdezni: hát miképen volna lehetséges a mindennapi torna, mikor még az egyszer-kétszeri testgyakorlat hetenként is nehézségekbe ütközik idő hiánya miatt? Azt hiszem, hogy egy kis jóakarattal ezt a nehézséget le lehet győzni. Azokra a mostani testgyakorlatokra, amelyek szabadgyakorlatokból és szertornázásokból állanak, csakugyan nem jut egy vagy két heti óránál több, hanem azokra a *testgyakorlatokra*, amelyeket fölhoztam, azokra jut, mert hiszen nem is szabad azokat tovább végezni, mint tiz, legföljebb tizenöt percig. *Hogyha tiz percig gyakoroljuk a szabadmozdulatokat, akkor az tökéletesen megfelel a követelményeknek.* Ha ezt csakugyan keresztül vesszük, meg vagyok győződve, hogy *egy év alatt, vagy rövidebb idő alatt meglepetéssel fogjuk látni, hogy mennyire javult a tanulók testi állapota.* Ezt a tiz percet sem lehetne egy délelőtt megtakarítani? Meg vagyok győződve, hogy igen; minden osztályban csak egy óráköt kellene tizenöt vagy husz percre kinyújtani és ezen tizenöt vagy husz perc alatt végeznék a tanulók az imént említett testgyakorlatokat. *Ezekhez a testgyakorlatokhoz, hogy már a részletekbe is belehozátkozzam, nem kell tornatanár. Ezeket végezhetik a tanulók egy betanított előtornász mozdulatait utánozva.* Amire szükség van, az egyszerűen a felügyelésből áll, hogy ezek a dolgok rendesen végeztessenek. Inkább az iskolai disciplina szempontjából van erre szükség. Azt képelem, hogy minden középiskolában fog akadni *egy tanár, nem egy tornatanár, hanem más tanár, aki el fogja vállalni azt, hogy elmenjen egyszer megnézni, hogy a fiúk az előirt testgyakorlatokat, amelyekkel rajzokban is megismerkedhetnek, rendesen végzik-e vagy nem? Így képelem én a szabadgyakorlatot.*

Áttérve a harmadik dologra, t. i. a *játékdelutánokra*, amelyek kiegészítő részét képezik az összes testgyakorlatoknak, azt kell mondani, hogy a *játékdelutánok sem felelnek meg céljuknak.* Ezeknél azt látjuk, hogy nagyon kevés játék van olyan, amely figyelembe vehető. *A labdarugástól el kell tekinteni. Tudjuk azt, hogy ez durvává teszi a fiukat, de nemcsak a lelkiüket durvítja, hanem bajhoz is vezet. Bizonyára méltóztatnak hallani, hogy statisztikák vannak arra nézve, hogy évenként hány fiu adja meg az árát annak, hogy labdarugással mulatott. Sok sérülés, különösen sok has-sérülés fordul elő.* A tennisre, amely nagyon egészséges játék volna, gondolni sem lehet, fölösleges mondanom, hogy miért? Marad a közönséges labdázás, a füleslabdázás. Ezek pedig akként folynak le, hogy egynéhány ügyesebb vagy erőszakos fiu összeáll, elfoglalja az egész teret, amely egyáltalában rendelkezésre áll, a többi fiu pedig, aki legnagyobb részt nem olyan ügyes és élelmes, ott guggol és nem csinál semmit. *Az egésznek az előnye arra redukálódik, hogy a fiúk friss levegőt vannak, ami szintén nem megvetendő dolog.* Segíteni lehetne ezen is, ha a *játékdelutánokból kirándulási delutánokat csinálnának. Ugyis csak jó időben, nyáron, vagy tavasszal vannak a játékdelutánok. Hogyha rendszeres kirándulást rendeznének a hegyekbe, talán a botanizálásal és a bogarászással is összekötve, bő alkalom nyílnék a futkosásra, birkózásra, labdázásra és ezzel sokkal többet érnének el, mint a mostani rendszerrel.* Mindezek után véleményem az, hogy a *középiskolai torna tanítás jelenlegi módja és rendszere nem felel meg a követelményeknek.*

A Sport-Világ telefonszáma 32—12.

LOPOS GYULA tornász-
készítő
Budapest, III., Zsigmond-utca 114. sz.
(gimnázium épületében)

Legmodernebb
svéd és különféle
TORNASZEREK
készítője.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministertől
109541/904. sz. a. a II. egyetemes tanítógyűlés alkalmával rendezett tanszerkiállításán kiállított torna-felszereléséért elismeréssel kitüntetve.
1907. évi pécsi orsz. kiállításon kiállítási aranyéremmel kitüntetve
Arjegyeket kívánatra bérmentve küldök.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST

Koronaherczeg-utca 10.

Diszmű és ezüstárak
= nagy raktára. =

Versenydíj-tárgyak

nagy választékban.

Az amerikai „GILLETTE“

biztonsági borotva főraktára.

10 napi próbára is kapható!

Ára 12 kétélű késsel 24 kor.

Tennisezők figyelmébe!

Van szerencsém közölni, hogy a Kertész Tódor-cégtől, melynek hosszú évek során át a sport-osztály vezetője és raketjavítója voltam, megváltam és a mai napon

IV. ker., Koronaherczeg-utca 3. sz. alatt
(az udvarban)

lawn-tennis sport-üzletet és tennis-raket javító-műhelyt

nyitottam, ahol mindennemű raket javítását és hurozását 24 órán belül eszközölöm.
Becses pártfogásukat kérve
teljes tisztelettel

MACHER REZSŐ

tennis-raket javító mester
és lawn-tennis-pályakészítő

Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója.

Budapesti RÓSER-tanintézet

Alapított 1853. Tanulók eddigi száma 17.338.

I. Áramosztály	(14-18 éves ifjak részére, teljesen egyenjogú az állami, községi, testületi és kereskedelmi akadémiákkal kapcsolatos felsőoktatási iskolákkal. Erre a bizonyítványai az egyéves önkéntességre jogosítanak.)
felső kereskedelmi iskola,	
II. Négyosztály	(10-14 éves fiúk részére), teljesen egyenjogú az állami, községi és polgári iskolákkal.
polgári iskola,	
III. Nevelő internátus	bentlakó és bejáró növendékek részére.

Értesítő-kivonatot küld az igazgató:

RÓSER JÁNOS tanár,
Budapest, VI., Aradi-utca 10.

A Debreczeni Torna Egylet versenye.

Vasárnap rendezte kies fekvésű versenypályáján a DTE szokásos atlétikai viadalt. A jól összeállított versenyszámra tisztelt díjazás majd minden versenyszámra tisztelt díj volt kitzúve, továbbá a Bocskay-serleg is e versenyen volt kiírva, — nagyszámu nevezést eredményeztek. A várható érdekes küzdelmek nagy közönséget gyűjtöttek a pályára, melynek érdeklődése mindvégig le volt kötve. A Bocskay-serleget 26 ponttal a DTE nyerte meg a MTK 17 és a BBTE 10 pontjával szemben. A DTE győzelme ez értékes versenyben a nagy apparátussal lerándult fővárosi egyetekkel szemben meglepetés és a vidéki atlétika erősödését mutatja. A debreczeni verseny ezenkívül még más meglepetéssel is szolgált. Egy nappal a verseny előtt a Debreczeni Akadémiai Atlétikai Club beolvadt a Debreczeni Torna Egyletbe és tagjai a versenyen már ennek színeiben is indultak. A szövetségi képviselő, dr. Speidl Zoltán, ezeknek indulását nem akadályozhatta meg, de elért pontszámaikat nem számította a DTE pontszámaihoz, de a DTE régi versenyzőtörzsével is megnyerte a Bocskay-serleget. A két egyesület fuziója általában helyeselhető és örvendetes, ellenben kifogásolandó, hogy mily körülmények között jött létre? S az egyesülés, ha már létre is jött, még nem jelentette azt, hogy a DAAC tagjai a rákövetkező napon mint DTE tagjai indulhassanak. A MASz szabályai (a verseny ezek szerint folyt le) világosan előírják, hogy más egyesület színeiben bárki csak három hó várakozási idő után indulhat. A MOTESz ebbeli szabálya is azonos ezzel. E szabály alól fölmentést még senki sem nyert, azonban kétségtelen, hogy indokolt esetekben, mint amilyen ez is, lehetne fölmentést adni. Szükséges ehhez azonban, hogy a Szövetség erről okmányok kapcsán, az egyesülést kimondó közgyűlési határozat megküldésével értesítsék, mert ezeknek hiányában az egyesülést és újra szétválást esetről-esetre öletszerűleg lehet újra véghezvinni. Az eset már foglalkoztatja különben az illetékes fórumokat.

A verseny sportszerter részére áttérve, az elért eredményeket tekintve, nagyon sikerültnek kell mondanunk. A legértékesebb eredményt a *Budapesti Torna Club* stafétacsapata érte el. A kitünő és immár országos hírnévnek örvendő csapat remek szereplése annál örvendetesebb, mert minduntalan javulásáról tesz tanúságot, ami a legjobb magyar staféta mesterének: Lucius Károlynak is érdeme. Három rekordjavítás történt. A BTC stafétája megjavította saját rekordját; Bodor Gerentsérnek $\frac{1}{4}$ angolos és Mudin saját súlydobórekordját javította meg. Jó eredményt ért el Simon 100 yardon. A tévedésből 94 méter pályát 102 mp. alatt futotta meg s a 100 yardra (91.4 m.) e szerint 9.9 mp. időt ért el. A 102 mp.-t egyedül a szövetségi képviselő mérte, míg mások 10.8 mp.-et mértek. Simonnak e kitünő ideje, ha helyes, nagy javulását mutatja, de egyúttal Scheernek és Fényesnek is nagy formájára vallana. Ha Simon a 94 m.-t 102 mp. alatt futotta, ugy Scheer, ki 2 yarddal maradt mögötte, 10.4 mp. és Fényes, ki további 1 yarddal maradt el, 10.5 mp. alatt futották azt, azaz a 100 yardot 10.1 mp., illetve 10.2 mp. alatt futották. Gerentsérnek $\frac{1}{4}$ angol mértföldes, már egy évtizede fennálló rekordját végre sikerült Bodornak megdönteni. A verseny maga oly érdekes volt, melyet még keveset láttunk. A starttól a vécztessel Nagy ugrik el, Bodor követi s mögöttük Korányi és Radóczy, 300 méterig nem változik a helyzet, Nagy itt már 6.7 méterrel vezet. Ekkor Bodor erős spurthe fog, lépésről-lépésre közeledik s 15 méterrel a cél előtt elfogja Nagyt s a célnál 2 méterrel veri. Kitünő erőnek mutatkozott be Korányi Imre, ki 54 mp. alatt körülfutotta a távot, mely igen megfelel az öles, könnyű

erősek. A harmadik rekordot Mudin Imre... Szép eredményt ért el a DTE a magasugró csapatversenyben; ötös csapata 177 cm-es átlagot ért el.

Részletes eredmények:
Két yardos síkfutás. 1. Simon Pál (Magyar Atlétikai Club) 10 és egyötöd mp. 2. Scheer Kornél (BBTE) 3. Fényes Jenő (Debreczeni T. E.) Két méterrel nyerve, egy méterrel harmadik.

Magasugrás. 1. Vadon Géza (Debreczeni T. E.) 1 m. 78 cm. 2. Szabó Béla (DTE) 1 m. 75 cm. 3. Wardener Iván báró (MTK) 1 m. 75 cm. 4. Jámbor Ferenc (DTE) 1 m. 75 cm.

Negyed angol mértföldes síkfutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 52 mp. (országos rekord). 2. Nagy József (BBTE). 3. Korányi Imre (Kassa A. K.). 4. Radóczy Károly (MTK). Két méterrel nyerve, öt méterrel harmadik.

Egy angol mértföldes síkfutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 4 p. 52 mp. 2. Kazár Tivadar (MTK). 3. Fülöp Miklós (DTE). 4. Tóth Ferencz (Kassai A. K.). Hetven méterrel nyerve, 10 méterrel harmadik.

Távolugrás. 1. Holics Ödön (MTK) 6 méter 37 cm. 2. Majunke Erik (Kassai A. K.) 6 m. 34 cm 3. Kovács Nándor (BBTE) 6 m. 30 cm. 4. Fényes Jenő (DTE) 6 m. 15 cm.

Díszkoszobás. 1. Antal Pál (MTK) 39 méter. 2. Mudin Imre (DTE) 37 m. 91 cm. 3. Strausz Gyula (BBTE) 37 m. 46 cm. 4. Kovács Ödön (DTE) 32 m. 50 centiméter.

Stafétafutás (4x100 méter). A kultuszminiszter vándorúriáért. (Védő a MAC egy győzelemmel). 1. a Budapesti Torna-Club (Nagy István, Háber Antal, Graeber Géza, Scheer Kornél) 46 és négyötöd másodperc (országos rekord). 2. a BBTE (Hámos Loránt, Ludinszky Lajos, Szrubián Dezső, Ergovits Lajos), 3. a Debreczeni TE (Tihanyi László, Vadon Géza, Fényes Jenő, Jámbor Ferencz) öt méterrel nyerve, mellszélességgel harmadik.

Magasugrás-csapatverseny. József kir. herceg vándorúrija. (Védő a DTE egy győzelemmel). 1. a Debreczeni Torna-Egyesület (Vadon Géza 178 centiméter, Szabó Béla és Jámbor Ferencz 175 cm., Zöld József 170 cm. és Bornemissa Béla 166 cm.) 18 és fél ponttal, 2. a BBTE 36 és fél ponttal.

Súlydobás-csapatverseny. A debreczeni pénztárszövetek vándorúrija. (Védő a DTE egy győzelemmel). 1. a Debreczeni Torna-Egyesület (Mudin Imre 12 méter és 18 centiméter, Székelyhidi Béla 12 méter és 02 centiméter, Kovács Ödön 11 m. és 08 cm., Izsák Dezső 11 m. és 03 cm., Jámbor Ferencz 10 m. és 88 cm.) 23 ponttal, második a BBTE 32 ponttal.

(A Budapesti III. ker. Torna- és Vivó-Egylet országos atletikai versenye — amely igen nagyarányúnak ígérkezik — f. hó 8-án kedden (ünnepnap) d. u. 1/23 órakor lesz a III. ker. határ-utcai versenypályán s 40 filléres treningjegy mellett tekinthető meg. Dél előtt 9 órakor lesznek a 60 m-es junior síkfutás és a 400 m. síkfutás előfutamai.

FUTÓCZIPÓK
3 frt 90 kr.
Plökl és Haasnál, Andrassy-ut 13.

NYILT-TÉR.)

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy „Az olimpiai játékok és a MOB” című cikkhez az adatokat Pogány Gyula ur felhívására Jesina és én szolgáltattam; továbbá, hogy az ezen cikkben foglalt, közvetve általam tett állításokat nem csak fentartom, hanem ugy esetenként, mint általánosságban bizonyítani is tudom. Erre nézve tanuim vannak, u. m. Kóczán Mór, Nagy József, Kmetykó János, Lovass Antal, Holics Rezső, Orosz Miklós, Téger, stb. urak.

Pozsony, 1908 aug. 28-án.
Tisztelettel
Luntzer György, s. k.
A másolás helyességét bizonyítom.
Pogány Gyula, s. k.

Az e rovatban közölttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

HIVATALOS.

MAGYARORSZÁGI TESTEDZŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE.

Elnök: dr. Nagy Emil országgy. képviselő (Budapest, VIII. Horánszky-utca 8. sz.) Ügyvezető elnök: Bolla Mihály min. osztálytanácsos (Budapest, Földmívelésügyi miniszterium, V. Vécsey-utca 3.) Alelnökök: dr. Henyey Vilmos postaigazgató (Budapest, I. Albrecht-ut 3-5. szám), Iszer Károly osztr. államvasuti felügyelő (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 1. szám), Lőrincz Antal bankigazgató (Szeged), dr. Steinitzer Pál ügyvéd (Arad), Titkár: Maleski Tomáš iapszerkesztő (Budapest, VI. Andrássy-ut 48. szám). Másodtitkár: Németh Andor posta- és táviraldíjátisz (Budapest főposta.) Pénztáros Müller Hugó Máv. hivatalnok (Budapest, IV., Akadémia-u. 13.)

Az igazgató-bizottság határozata értelmében az 1909-ik évben a fúleslabdabajnokságok egy forduló helyett, két fordulóval (1908 ősz első forduló, 1909 tavasz második forduló) rendeztetnek meg.

Fontosabb határozat tudomásul vétele mellett, a játékszabizottság nevében tisztelettel felkérem a m. t. egyesületeket, hogy a játékszabályok 5 §-a értelmében az 1908/909. évre a fúleslabdabajnokságra f. évi szeptember 15-ikéig a nevezést okvetlenül leadni sziveskedjék.

A nevezésnek tartalmaznia kell a) a nevező egylet nevét, székhelyét (színeit); a benevezett csapat tagjainak nevét, életkorát és polgári állását; a nevezési díjat, mely egy a kerületi bajnokságban, mint a szövetségi díjban csapatonként 10 korona; b) megjelölését annak, hogy a bajnokságban vagy a szövetségi díjban önjajta csapata résztvenni; c) a játékosok igazolást kérő nyilatkozatait. A nevezést Németh Andor előadó, főposta Budapest kérem küldeni.

Németh Andor, előadó.

CONDOR KERÉKPÁR-EGYLET.

Egyleti helyiség: Budapest, VII., Szegényháztér (Frank-vendéglő). Osaszjövetelek: minden esütörtökön este. Elnök: Zsellié Károly. Alelnök: Nonn József. Titkár: Bernáth Ödön (VII., István-ut 12. I. 11.). Pénztárosok: Szabo Tivadar. Kapitány: Sachs Alajos és Zsiner J. Jegyző: Szankovits Aladár. Ellenőr: Tertsch Jakob. Haznag: Zsellié Gyula. — Pénzküldemények a pénztárnok írásbeli közlemények a titkárczímre küldendők.

BUDAPESTI „JÓ BARÁT” KERÉKPÁR-KÖR 1903.

(A Magyar Kerékpáros Szövetség kebelébe tartozik.) Klubhelyiség: And-léle vendéglő (IX., Üllői-ut 41. sz.) Elnök: Teppert János (Práter-u. 16.). Alelnök: Emmer Nándor. Titkár és jegyző: Quassay Bálint, m. titkár: Quassay és jegyző: Quassay Bálint, m. pénztárosok: Warth Tóbiás. Bálint. Pénztárnok: Kálló Kristóf, m. titkár: Quassay. Ellenőrök: Huszák Ferencz, és Kuruoz József. I. Kapitány: Ország Antal, II. kapitány: Vakan János. Gazda: ? Írásbeli közlemények az elnök vagy titkárhoz ezimrendők. Beiratási díj ninc. Tagsági díj havonként 20 fill. Összejövetel minden esütörtökön és minden első hó esütörtökén havi gyűlés. Kirándulások minden vasárnap és ünnepnapok tartatnak.

BUDAPESTI KERÉKPÁR-EGYESULET 1882.

Egyleti helyiség: Klotild kávéház külön terme. (IV. ker., Váci-utca 88. szám). Osaszjövetelek: minden kedden este 8-9 óra közt. Elnök: Dosz Ferencz ügyvéd (IX., Lónyay-u. 20., földsz.) Alelnök: Korr. Imre (VII., Alpar-u. 6.) Titkár: Tarján Elemér (IX., Lónyay-u. 18/B. sz., II. em. 17.) II. titkár: Seregi Sándor (IX., Kristóf-tér 2.). Pénztáros: Theil G. Márton (VII., Csányi-u. 7.). Ellenőr: Turják Károly. Kapitány: Boszruker Lajos (VIII., Baross-u. 113.) II. kapitány: Philipovits Emil (IX., Lónyay-u. 50.) Haznag: Kornai Imre (VII., Alpar-u. 6.) Szertáros: Macher Rezső.

Szeptember havi kirándulások.

XXXIV. sz. 6-án: Budapest—Gödöllő és vissza 56 km. Délután: Tekintettel a Magyar Kerékpáros Szövetség pályaversenyére és tanácsülésére, kirándulást nem tartunk. XXXV. sz. 8-án: Budapest—Lókos és vissza. 101 km. Délután: Budapest—Vác és vissza 66 km. XXXVI. sz. 13-án: Budapest—Esztergom és vissza 94 km. Délután: Budapest—Piliscsaba és vissza 51 km. XXXVII. sz. 20-án: Budapest—Verőce—Nagymaros—Visegrád (ebéd)—Szentendre—Kalaz—Budapest 95 km. Délután: Szentendre. 45 km. XXXVIII. sz. 27-én: Budapest—Aszód (ebéd Besnyőn) és vissza. 84 km. Délután: Kistarcsa és vissza. 36 km. — Indulás a Louvre-kávéházból reggel 6. illetve délután 1 1/2 órakor. Adj! Isten! Boszruker, Philipovich.

BUDAPESTI (BUDAI) TORNA-EGYLET.

Alakult 1875. Egyleti helyiség és tornacsarnok: I. Attila utca 2. Verseny- és jégpálya: II. Széna-tér. Tornaórák hétfőn, szerdán, pénteken; vívóórák: kedden, esütörtökön, szombaton este 7-8-ig. Elnök: Kollár Lajos. Alelnökök: Demény Károly. Dr. Wein Dezső. Igazgató: Árgy János. Titkár: Hoffeld Igazgatóhelyettes: Machovits István. Pénztárosok: Galambos Ede, Henrik és Dr. Schubert József. Pénztárnok: Galambos Ede. Ellenőr: Vidovics Rókus. Jegyző: Kleberg Vilmos. Művezető és szertáros: Bády Mihály. Vivómester: Leszák Károly. Az egylet hivatalos lapja a „Sport-Világ”.

Szeptember 13. Salgó (esetleg Somoskő) vára. Indulás a M. Á. V. k. p. u. reggel 7 óra 15 p.-kor. (gy. v.) Salgótarján, i. 7 órakor. (gy. v.) Budapest k. p. u. érkezés 9 óra 10 p.-kor este. Jelentkezési határidő szeptember 7. A kirándulást csak 10 résztvevő jelentkezése esetén tartjuk meg. Vasuti költség (féláron) 8 K. Vezető: Schön Oszkár.

Lawn-tennis : Football

Angol és magyar sportjátékok összes kellekei.

Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai angol és francia prima raketek. Wright and Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketei. Raketjavítások elsőrangú szakmunkás által. — Versenylabdák: Slazenger, Standard, Selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. — Közép- és bekerítő hálók. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos Lawn-Tennis Szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Verseny-jegyzőkönyvek.

Uj Diabolo-játék minden kivételben. Hitelesített atletikai sportcikkkek egyedüli főraktára. — Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívószekők. Izomerősítők. Hockey. Golf. Lovaspólo. Croquet. Sportöltözék és felszerelések legnagyobb raktára.

Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete

Budapest, IV., Kristóf-tér.

Allandó sportkiállítás. Sport-, díszmű- és játékaruk. Utazási és háztartási cikkek. Alapítva 1861-ben.

RÁKOS-SZT.-MIHÁLYI KERÉKPÁR-KÖR 1904

Klubhelyiség R.-Szt.-Mihály Hausvater-féle vendéglő, Rákosi-ut. Club-esdtélyek minden esütörtök és vasárnap este; vendégek szívesen fogadotnak. Tisztkár: Tiszteletbeli örökös elnök: Szalay József. I. elnök: — II. elnök: Hoffman Gyula. I. Titkár: Podest Rezső. Pénztárnok: György Sándor. I. ellenőr: Somogyi János. II. ellenőr: Háber Rudolf. Jegyző: Podest Lajos. I. kapitány: Medveczky Lajos. II. kapitány: Fleischinger Ágoston. I. könyvtáros: Podest Lajos; II. könyvtáros: Tóth Gyula. Haznag: Gröger Károly. Beiratási díj 2 kor. évi tagsági díj 12 kor., partoló-tagsági díj 8 kor. Egyleti hivatalos-lap a „Sport-Világ”.

EDISON KERÉKPÁR-EGYESULET 1898.

Klubhelyiség: „Seccsio” kávéház különterme (VI. ker., Andrassy-út 20.) Klubestélyek szerdán és szombaton. Beiratási díj 2 korona. Alapító tagdíj 50 korona, rendes tagdíj évente 12 korona. Elnök: Arany Dezső (VI., Lehel-utca 25. szám.) Alelnökök: Hirsch Móricz és Hirsch Hugo. Titkár: Vajda Zsigmond. Pénztárnok: Pap Manó (VI. O-utca 37. szám). Ellenőrök: Kaufmann Emil és Beck Rezső. Kapitány: Sebők István. Haznag: Handler Gyula. Írásbeli közlemények Vajda Zsigmond titkár czímére (VII., Róza-utca 45. sz.), pénzküldemények a pénztárnokhoz küldendők.

BUDAPESTI III. KERÜLETI TORNA-ÉS VIVÓ-EGYLET.

Alakulási év 1887. Torna- és vívóterem: III. (Ujjak), Lajos-utca 34. — Egyleti pálya: III., Házár-utca (Dunapart) Tornaórák: kedden, esütörtökön és szombaton; vívóórák szerdán és pénteken este 7-9 óráig. Alapító tag 100 kor., rendes tag évi 24 korona, partolótag és növendék évi 12 kor. Hivatalos lap a „Sport-Világ”. Elnök: dr. Stern József (III., Lajos-u. 148. szám.). Alelnök: —. Titkár: Ruda Győző (III., Vihar-utca 21. sz.). — Pénztáros: Szamek Zsigmond (III., Szentendrei-utca 69.). Ellenőr: Lang Henrik — Szertáros: Szoka István. — Jegyző: Sieber Ferencz. — Orvos: dr. Sipos Mór. Zászlótartó: Oderszky Frigyes. — Művezető: Tóth István. Atletikai és tenniszkapitány: Paulin János (III., Lajos-u. 8.) — Fúleslabdázó csapatok kapitánya: Oderszky Ferencz (III., Lajos-utca 7.) Football-osztály vezetője: Csáke Gyula (II., Csalogány-utca 7. sz.). Football kapitány: ifj. Pfeiffer István (III., Bécsi-ut 34. sz.) A pálya bérlete ügyében minden megkeresés Szoka Istvánhoz (III. ker., Remetehy 2082. sz.) intézendő.

„LEHEL” KERÉKPÁR KÖR 1905.

Klubhelyiség: Budapest, VI., Gyár-utca 64. szám. (Muriacsics féle vendéglő). Elnök: Felmayer Károly. Alelnök: Pfeil Sándor. Titkár: betöltetlen. Pénztáros: Pfeil Sándor (Hungária-kört 73. szám) Menet parancnok: Angyal Lajos. Kapitányok: Balog István és Damm Sándor — Ossz. jövetel minden esütörtökön este 8 órakor. — Pénzküldemények Pfeil Sándor pénztárnok czímére küldendők.

BUDAPESTI TURUL KERÉKPÁR-KÖR.

Kürhelyiség: Ferenczvarosi polgári sücsarnok. IX., Ferencz-kört és Tompa-utca sarkán. Elnök: Kratochwill Nándor (lakik: IX., Lilliom-utca 16. sz. Alelnök: Csarnek Károly. Titkár-jegyző: Marusicz Károly (VII., Dembinszky-utca 10. szám) Pénztáros: Angyal Ferencz (VI., Bajnok-utca 32. szám, I. em.) Ellenőrök: Papp Gyula és Nagy István. Haznag: Holub Ferencz. Kapitány: Jankovits Emér. Beiratási díj 2 korona, tagsági díj havi 1 korona. Összejövetel minden szombaton este 8 órakor az egyleti helyiségben. — Pénzküldemények a pénztáros, írásbeli közlemények a titkár czímére küldendők.

VANDOR-KEDV KERÉKPÁR-KÖR 1896.

Tisztk. elnök: König Ferencz. Elnök: Fodor Ferencz. — Alelnök: Toskovics Vincez. Titkár: Virgala Lipót (VIII., Futo-utca 48.) Jegyző: Wachsmann Dezső. Pénzt.: Kresztics Iván (VIII., Rök Szilárd-u. 19. sz.). Ellenőr: Schreiber Károly. Kapitányok: Vass János és Bienenfeld Manó. Haznag: Barabás Ede. Klubhelyiség: VIII., Üllői-út 30. sz. (Medikus-kávéház) Hivatalos óra minden szombaton este 8-10 óráig. Beiratási díj (jelvényvel) 4 korona. Rendes tagsági díj évi 12 korona. Partoló tagsági díj évi 8 korona.

BUDAPESTI TORNA-CLUB

Alakult 1885. Clubhelyiség: V. Markó-utca 20. alatt, főszállókla tornaterme. Tornaórák: minden hétfő, szerda, péntek és szombat. Alapító tagok: 200 kor. Működő tagok: évenként 28 korona. Partoló tagok évenként 10 korona. Egyleti értesítő a „Sport-Világ”. Elnök: gróf Teleki Sándor. Másod-elnök: Iszer Károly. Alapító: dr. Pokorny Sándor. — Titkár: Plachy Jenő. Másodtitkár: Liedemann Ferenc. Jegyző: Gräber Géza. Pénztáros: Müller Hugo. Ellenőr: Fagyas Géza. Szer-táros: Kirschenheuter Ferenc. Kluborvos: dr. Kovach Aladár. — Ügyész: dr. Kepessy József. Fénzküldemények Müller Hugo pénztáros címére, V. Akadémia-utca 13. sz. alá csímenéznek. — Szakszázdi-kapitányok: Torna: Knezykó János művezető. Labdarúgás: dr. Boguár Elek VII., Stefánia-ut 7. sz. Telefon: 52-98. Athletika: Lucius Károly. Uszás: Szűcs Vilmos. Vívás: Gräber Géza. Trisztika: Henszelman Béla. Lawn-ennis: Róthy Károly. Birkózás és box: Schertlin Gusztáv.

FŐVÁROSI KERÉKPÁR-EGYLET 1899.

Egyleti helyiség: Lippert-féle vendéglő külön terme, VIII., Erzsébet-körút 12. sz.). Összejövétel minden csütörtök este 8 órakor. Elnök: Lun Karoly (IX., Csarnok-tér 5. sz.). Alapító: Nagy István és Tuchten Adolf. Titkár: Husztolcsz Ferenc (VIII., Rök Szilárd-utca 39.). Jegyző: Kincses Pál. Pénztáros: Csizes Miksa (VII., Alsóerdő-sz. 36. I. em. 17.). Ellenőrök: Weisz Zsigmond és Seidner Dezso. Kapitány: Löwy Arthur. II. kapitány: Antal Rezső. Haznag: Singer Gyula. Írásbeli közlemények a titkár címére, pénzküldemények pedig a pénztáros címére küldendők. Beiratsi díj 3 korona, alapító tagsági díj 100 korona. Rendes tagsági díj évi 12 korona. Egyleti hivatalos lap a „Sport-Világ”.

„CSILLAG” KERÉKPÁROS KÖR 1899.

Körhelyiség: Kleinhacker féle vendéglő (Rádasy- és Ferenc-körút sarok). Elnök: be-
állított Alapító: Steiner Rozsa (VIII., Dugonics-
utca 3.). Titkár: Kanosik Mihály (VIII.,
Nagyfuvaros-utca 19.). Pénztárosok: Schmidt
István (VIII., Hunyady-utca 41.) és Einöder
Antal. Kapitányok: Müller István és Úveges
Géza. Ellenőrök: Ivány Béla és Paraker István. Gazda: Pálya
Szilveszter. Írásbeli közlemények a kör helyiségébe küldendők.
Beiratsi díj 2 kor., tagsági díj havi 1 kor. Összejövétel minden
szombat este 8 órakor.

„KITARTÁS” K. KÖR BUDAPEST 1904.

Körhelyiség Babochay-féle vendéglő (VIII.,
Kisfaludy-utca 3. sz.). Elnök: Pinter Ferenc
VIII., Práter-utca 37. Alapító: Mogyorósi
János (VIII., Práter-u 18.). Titkár: Uti István
(IX., Lónyay-utca 21.). Jegyző: Bako Antal
(VI., Teréz-körút 23.). Pénztárosok: Vicsán
Lajos és Uicska Imre. Kapitányok: Kohn József
és Papp Ferenc. Haznag: Pálutkás Lajos. Tagsági díj
havi 1— azaz egy korona, összejövetelek minden szombat és
vasárnap este a kör helyiségében.

KIADÓTULAJDONOS:

A „SPORT-VILÁG”-TÁRSASÁG.
Képviselet Iszer Károly.

**CELTIC
Southampton**

mérkőzéseken a „RAMBLER”
football dominált. Ára 13.— kor.

Kizárólagos készítője:

OLBRICH L.
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 6.

Telefon 80—44.

EREDETI**SINGER****VARRÓGÉPEK**

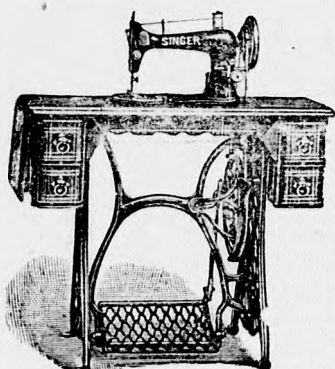
házi, műhímezési és ipari célra.

**14 milliónál több
gyártva és eladva.**

A Singer varrógépek világhírűek kitűnő
minőségük a nagy munkaképességüknek
köszönik, mi a Singer Co. gyártmányait
mindenkor kitűntette.

A divatos műhímezésben ingyen oktatás.

SINGER Co. varrógép részvény-társaság (ezelőtt Neidlinger G.)
BUDAPEST, IV., Ujvilág-u. 16., VII., Kerepesi-ut
32. sz., VI., Teréz-körút 21., II., Fő-utca 15. és VI., Király-u. 52.

Használjuk a BAYER-féle

**Magyar
turistatapaszt**

Mindenütt kapható.

PARK CLUB-CRÈME a leg-
ideálisabb és
legbiztosabb hatású arczápoló kenőcs.

Egyleti tagok figyelmébe ajánljuk.

Dús raktár különleges-
segek, fényképezési
készülékek és hozzá
való összes e szakba
vágó cikkek.

WACHTL és TSA

IV., Eskü-út 6. (Klotild főhercegnő palota.)
Egyleti tagok árkedvezményben részesülnek.

TELEFON 27—9L

Kliséket

fényképek vagy tussal készült rajzokról;
tudományos és szépirodalmi művek;
kereskedelmi és ipari célokat szolgáló
árjegyzékek stb. illusztrálására, a leg-
tökéletesebb kivitelben készit

Ifj. Weinwurm Antal és Társa

fényképezési és cinkográfiai
korszerű berendezésű műterme
BUDAPEST,

VI. ker., Ó-utca 6. sz.

Telefon 86—16.

Telefon 86—16.

Diapozitívok vetítésre,
fényképfelvételek, csoport-
képek, épületek, gépekről stb. stb

Sportegyleti tagok figyelmébe
ajánljuk!Sportegyleti tagok figyelmébe
ajánljuk!**WANAUS JÓZSEF** fényképező készülékek
és kellekek szaküzlete
Budapest, IV., Deák Ferencz-u. 19.

Dúsan felszerelt raktár: Szalon-, utazó-kodak és egyéb kézi
kamrákban. — Leghíresebb gyártmányú objectivek. Celloidin
aristo, bromézüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. —
Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások
1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindennemű fényképezési
munkát elvállalok Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve

Mielőtt
személy-,
jelzalog v. építési
KÖLCSÖN
iránt intézkednék, kérjen díjtala-
mul prospéktust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX., Lónyay-u. 7.
Telefon: Jele-utcaiban
46—51.

ÉPÍTŐIPAROSOK**ISKOLÁJA**

Építőiparos tanfolyam.

Előkészítés az építő-
kőműves-, kőfaragó- és
acsmesteri vizsgára.

Tervezések, felülvizsgálatok, hord-
képességi számításokat elfogad

VÁGI JÓZSEF műépítész

igazgató
Budapest, VII., Baross-tér 17.

Nászajándékok.**Állandó műkiállítás**

olajfestmények, aczelmetszetek, aqua-
rellek, keretek, szobrok, fali- és álló-
etagerek, fali consolok, disztükrök,
szalon szekrények, képállványok, par-
vanok, fényképtartók, szalon-, dolgozó-,
kártyázó-, dohány-, szervir- és irtó-
asztalok, író- és szivarékszletek, rellifek,
órák, candelaberek, villany-alakok,
bronz, porcellán és teracotta-diszek stb.
kaphatók

Hegedüs Zsigmondnál

Budapest, VI., Andrássy-ut 9.

A tárgyak mindegyikén a legolcsóbb szabott
ár van feltüntetve.**Nászajándékok.****KOVÁCS ARTHUR**hatóságilag eng. villanyvilágítási
és erőátviteli vállalkozó

BUDAPEST

VII., Karoly-körút 7. ■ Rombach-utca 4.

Elvállal villanyvilágítás, gáz-, telefon- és
szobacsengők-berendezést, petroleumlám-
pák átalakítását, költözködés alkalmával
csillárok le- és felszerelését, valamint min-
den e szakmába vágó különlegességek ké-
szítését úgy helyben, mint vidéken gyorsan
és pontosan, ugyszintén e szakmába vágó
cikkek olcsón kaphatók. Vidéki megren-
delések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Egyleti jelvényeket

legszebb kivitelben és
legjutányosabb árban készít

BAUMGARTNER HEINRICH

WIEN

I. Singerstrasse 8., II. Stock.

TELEFON 27—12.

TELEFON 27—12.

SCHEID G. A.

arany- és ezüstvakarék-önt-
vényező és választó-intézet,
ékszeralkatrészek gyára.

VII. ker., Holló-utca 6. szám.

Arany-, ezüst- és bronz-érmek verése sport-
egyletek, alkalmi ünnepek stb. részére.
Arany- és ezüsttörlemékek, régi pénzek és
minden nemesércz tartalmu hulladék beol-
vasztása és beváltása.

Sürgöny-cím: AFFINERIE BUDAPEST.